2026/2325

2026 10 19

KOMISIJOS DELEGUOTOJI DIREKTYVA (ES) 2026/2325

2026 m. liepos 10 d.

kuria dėl su gynyba susijusių produktų sąrašo atnaujinimo pagal atnaujintą 2026 m. vasario 23 d. Europos Sąjungos bendrąjį karinės įrangos sąrašą iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/43/EB

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/43/EB dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijoje sąlygų supaprastinimo ([1]), ypač į jos 13 straipsnį,

kadangi:

(1) Direktyva 2009/43/EB taikoma su gynyba susijusiems produktams, įtrauktiems į jos priedą. Pagal Direktyvos 2009/43/EB 13 straipsnį, tas priedas turi griežtai atitikti Europos Sąjungos bendrąjį karinės įrangos sąrašą;

(2) 2007 m. kovo 19 d. Taryba priėmė Europos Sąjungos bendrąjį karinės įrangos sąrašą, kuris buvo keletą kartų atnaujintas. 2026 m. vasario 23 d. Taryba priėmė atnaujintą Europos Sąjungos bendrąjį karinės įrangos sąrašą ([2]). Todėl būtina atnaujinti Direktyvos 2009/43/EB priede pateiktą su gynyba susijusių produktų sąrašą;

(3) todėl Direktyva 2009/43/EB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista;

(4) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų ([3]) valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudedamųjų dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2009/43/EB priedas pakeičiamas šios direktyvos priedo tekstu.

2 straipsnis

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2027 m. sausio 31 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi 1 straipsnyje nurodyto šios direktyvos priedo. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Tas nuostatas jos taiko nuo 2027 m. vasario 5 d.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

([1]) OL L 146, 2009 6 10, p. 1. ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj.
([2]) OL C, C/2026/1640, 2026 3 13, p. 1, http://data.europa.eu/eli/C/2026/1640/oj.
([3]) OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2026 m. liepos 10 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

„PRIEDAS

1 pastaba. *Terminai, pateikti „dvigubose kabutėse“, yra apibrėžti terminai. Žr. šio sąrašo priede pateiktą lentelę „Šiame sąraše vartojamų terminų apibrėžtys“.*

2 pastaba. *Kai kuriais atvejais cheminės medžiagos sąraše yra nurodytos pagal pavadinimą ir Cheminių medžiagų santrumpų tarnybos (angl. Chemical Abstracts Service) (toliau – CAS) registracijos numerį. Šis sąrašas taikomas tos pačios struktūrinės formulės cheminėms medžiagoms (įskaitant hidratus), neatsižvelgiant į pavadinimą ar CAS numerį. CAS numeriai pateikiami tam, kad būtų lengviau nustatyti tam tikras chemines medžiagas arba jų mišinius, neatsižvelgiant į nomenklatūrą. CAS numeriai negali būti naudojami kaip unikalūs identifikatoriai, nes į sąrašą įtrauktos tam tikro pavidalo cheminės medžiagos ir tokių medžiagų turintys mišiniai gali turėti skirtingus CAS numerius.*

3 pastaba. *‚ES dvejopo naudojimo prekių sąrašas‘ – 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/821, nustatančio Sąjungos dvejopo naudojimo prekių eksporto, persiuntimo, susijusių tarpininkavimo paslaugų, techninės pagalbos ir tranzito kontrolės režimą, I priedas (išdėstymas nauja redakcija).*

ML1 **Šie mažesnio nei 20 mm kalibro lygiavamzdžiai ginklai, kiti 12,7 mm (0,5 colio) ar mažesnio kalibro šaunamieji ginklai, automatiniai ginklai bei jų priedai ir jiems specialiai suprojektuoti komponentai:**

Pastaba. *ML1 dalis netaikoma:*

a. *Šaunamiesiems ginklams, specialiai suprojektuotiems šaudyti mokomaisiais šaudmenimis ir kuriais negalima iššauti sviedinio;*

b. *Šaunamiesiems ginklams, specialiai suprojektuotiems paleisti su paleidimo priemone susietiems sviediniams, neturintiems detonacinio sprogstamojo užtaiso ar valdymo sąsajos, 500 m ar mažesniu nuotoliu;*

c. *Ne automatiniams ginklams, kuriems naudojami šoninio mušimo inicijavimo šaudmenys;*

d. *‚Deaktyvuotiems šaunamiesiems ginklams‘.*

Techninė pastaba.

ML1 dalies d punkte (pastaboje) ‚deaktyvuotas šaunamasis ginklas‘ – šaunamasis ginklas, kuris, laikantis ES valstybės narės arba Vasenaro susitarime dalyvaujančios valstybės nacionalinės valdžios institucijos apibrėžtų procesų, buvo padarytas neveikiančiu, kad iš jo nebūtų galima iššauti jokio sviedinio. *Šiais procesais negrįžtamai modifikuojami esminiai to šaunamojo ginklo elementai. Pagal nacionalinius įstatymus ir teisės aktus, šaunamojo ginklo deaktyvavimas gali būti tvirtinamas kompetentingos valdžios institucijos išduotu sertifikatu ir gali būti pažymėtas ant šaunamojo ginklo esminės dalies dedamu spaudu.*

a. Šautuvai ir kombinuotieji šautuvai, pistoletai, kulkosvaidžiai, pistoletai-kulkosvaidžiai ir daugiavamzdžiai ginklai;

Pastaba. *ML1 dalies a punktas netaikomas šiai įrangai:*

a. *Iki 1938 m. gamintiems šautuvams ir kombinuotiesiems šautuvams;*

b. *Iki 1890 m. gamintų šautuvų ir kombinuotųjų šautuvų kopijoms;*

c. *Iki 1890 m. gamintiems pistoletams / revolveriams, daugiavamzdžiams ginklams, kulkosvaidžiams ir jų kopijoms;*

d. *Šautuvams ar pistoletams / revolveriams, specialiai suprojektuotiems iššauti inertinį sviedinį suspaustu oru arba CO_2;*

e. *Pistoletams / revolveriams, specialiai suprojektuotiems bet kuriam iš šių tikslų:*

1. *Naminiams gyvuliams užmušti arba*

2. *Gyvūnams raminti;*

b. Šie lygiavamzdžiai ginklai:

1. Lygiavamzdžiai ginklai, specialiai suprojektuoti kariniam naudojimui;

2. Šie kiti lygiavamzdžiai ginklai:

a. Automatiniai lygiavamzdžiai ginklai;

b. Pusiau automatiniai ar pompinio užtaisymo lygiavamzdžiai ginklai;

Pastaba. *ML1 dalies b punkto 2 papunktis netaikomas ginklams, specialiai suprojektuotiems iššauti inertinį sviedinį suspaustu oru arba CO_2.*

Pastaba *ML1 dalies b punktas netaikomas šiai įrangai:*

a. Iki 1938 m. gamintiems lygiavamzdžiams ginklams;

b. Iki 1890 m. gamintų lygiavamzdžių ginklų kopijoms;

c. Lygiavamzdžiams ginklams, naudojamiems medžioklei arba sportui. Šie ginklai neturi būti specialiai suprojektuoti kariniam naudojimui arba neturi būti automatiniai;

d. Lygiavamzdžiams ginklams, specialiai suprojektuotiems šiems tikslams:

1. Naminiams gyvuliams užmušti;

2. Gyvūnams raminti;

3. Seismininiams stebėjimams atlikti;

4. Pramoniniams sviediniams paleisti arba

5. Savadarbiams sprogstamiesiems užtaisams (IED) išardyti.

N.B. *Dėl ardomųjų ginklų žr. ML4 dalį ir ES dvejopo naudojimo objektų sąrašo 1A006 poziciją.*

c. Ginklai, kuriems naudojami šaudmenys be tūtelių;

d. Šie priedai, sukurti ML1 dalies a punkte, ML1 dalies b punkte arba ML1 dalies c punkte nurodytiems ginklams:

1. Nuimamos šovinių apkabos;

2. Garso slopintuvai arba moderatoriai;

3. ‚Ginklų pritvirtinimo įtaisai (stovai)‘;

Techninė pastaba.

ML1 dalies d punkto 3 papunktyje ‚ginklų pritvirtinimo įtaisas (stovas)‘ – tvirtiklis, sukurtas šaunamajam ginklui pritvirtinti prie antžeminės transporto priemonės, „orlaivio“, laivo ar struktūros.

4. Šūvio liepsnos slopintuvai (gesikliai);

5. Ginklų optiniai taikikliai su vaizdo apdorojimu elektroniniu būdu;

6. Ginklų optiniai taikikliai, specialiai sukurti kariniam naudojimui.

ML2 **Šie 20 mm ar didesnio kalibro lygiavamzdžiai ginklai, kiti didesnio kaip 12,7 mm (0,5 colio) kalibro ginklai ar ginkluotė, granatsvaidžiai, liepsnosvaidžiai ir dujosvaidžiai, specialiai sukurti ar modifikuoti kariniam naudojimui, bei jų priedai ir specialiai jiems sukurti komponentai:**

a. Pabūklai, haubicos, patrankos, mortyros, prieštankiniai pabūklai, sviedinių paleidimo įrenginiai, kariniai liepsnosvaidžiai, šautuvai, beatošliaužiai ginklai ir lygiavamzdžiai ginklai;

1 pastaba. *ML2 dalies a punktas apima purkštuvus, matavimo prietaisus, atsargų rezervuarus ir kitus specialiai sukurtus skysčiu varomų užtaisų komponentus, tinkamus ML2 dalies a punkte nurodytai ginkluotei.*

2 pastaba. *ML2 dalies a punktas netaikomas tokiems ginklams:*

a. Iki 1938 m. gamintiems šautuvams, lygiavamzdžiams ginklams ir kombinuotiesiems šautuvams;

b. Iki 1890 m. gamintų šautuvų, lygiavamzdžių ginklų ir kombinuotųjų šautuvų kopijoms;

c. Iki 1890 m. gamintiems pabūklams, haubicoms, patrankoms, mortyroms;

d. Lygiavamzdžiams ginklams, naudojamiems medžioklei arba sportui. Šie ginklai neturi būti specialiai suprojektuoti kariniam naudojimui arba neturi būti automatiniai;

e. Lygiavamzdžiams ginklams, specialiai suprojektuotiems šiems tikslams:

1. Naminiams gyvuliams užmušti;

2. Gyvūnams raminti;

3. Seisminiams stebėjimams atlikti;

4. Pramoniniams sviediniams paleisti arba

5. Savadarbiams sprogstamiesiems užtaisams (IED) išardyti.

N.B. Dėl ardomųjų ginklų žr. ML4 dalį ir ES dvejopo naudojimo objektų sąrašo 1A006 poziciją.

f. Rankiniams sviedinių paleidimo įrenginiams, specialiai suprojektuotiems paleisti su paleidimo priemone susietiems sviediniams, neturintiems detonacinio sprogstamojo užtaiso ar valdymo sąsajos, 500 m ar mažesniu nuotoliu.

b. Šie granatsvaidžiai, liepsnosvaidžiai ir dujosvaidžiai, specialiai sukurti ar modifikuoti kariniams tikslams:

1. Dūminių užtaisų granatsvaidžiai;

2. Dujų užtaisų granatsvaidžiai;

3. Granatsvaidžiai, kuriuose naudojamos **„**pirotechnikos**“** priemonės arba šoviniai;

Pastaba. ML2 dalies b punktas netaikomas signaliniams pistoletams.

c. Šie priedai, specialiai sukurti ML2 dalies a punkte nurodytiems ginklams:

1. Ginklų taikikliai ir ginklų taikiklių tvirtinimo įtaisai, specialiai sukurti kariniam naudojimui;

2. Demaskuojamųjų požymių mažinimo įtaisai;

3. Pritvirtinimo įtaisai;

4. Nuimamos šovinių apkabos;

d. Nenaudojama nuo 2019 m.;

ML3 **Ši amunicija ir sprogdiklių nustatymo prietaisai bei specialiai jiems sukurti komponentai:**

a. Amunicija ginklams, nurodytiems ML1, ML2 ar ML12 dalyse;

b. Sprogdiklių nustatymo prietaisai, specialiai sukurti ML3 dalies a punkte nurodytai amunicijai.

1 pastaba. Prie ML3 dalyje nurodytų specialiai sukurtų komponentų priskiriami:

a. Metaliniai ar plastmasiniai gaminiai, pavyzdžiui, kapsulių, kulkų antgaliai, šovinio švaistikliai, besisukantys žiedai ir šaudmenų metalinės dalys;

b. Apsauginiai ir užtaisymo prietaisai, sprogdikliai, jutikliai ir inicijavimo prietaisai;

c. Didelės galios vienkartinio veikimo energijos tiekimo prietaisai;

d. Degieji užtaisų konteineriai;

e. Antriniai šaudmenys, įskaitant kasetinių užtaisų bombas, granatas, minas ir valdomuosius sviedinius.

2 pastaba. ML3 dalies a punktas netaikomas šiai įrangai:

a. Tuštiems šaudmenims;

b. Mokomiesiems šaudmenims, kurių šovinio tūta yra pragręžta;

c. Kitiems tuštiems ir mokomiesiems šaudmenims, neturintiems koviniams šaudmenims sukurtų komponentų, arba

d. Komponentams, specialiai sukurtiems šios 2 pastabos a, b ir c punktuose nurodytiems tuštiems arba mokomiesiems šaudmenims.

3 pastaba. *ML3 dalies a punktas netaikomas šoviniams, specialiai sukurtiems šiems tikslams:*

a. Signalui duoti;

b. Paukščiams baidyti arba

c. Dujų fakelams naftos gręžiniuose uždegti.

ML4 **Šios bombos, torpedos, raketos, reaktyviniai sviediniai, kiti sprogstamieji užtaisai ir su jais susijusi įranga bei jos priedai, taip pat specialiai jiems sukurti komponentai:**

1 N.B.. *Dėl valdymo ir navigacinės įrangos – žr. ML11 dalį.*

2 N.B. *Dėl Orlaivių priešraketinės apsaugos sistemų (AMPS) – žr. ML4 dalies c punktą.*

a. Bombos, torpedos, granatos, dūmų užtaisai, raketos, minos, reaktyviniai sviediniai, giluminiai užtaisai, griaunamieji užtaisai, sprogdinimo priemonės, griovimo įranga, karinė „pirotechnika“, šaudmenys, jiems skirti antriniai šaudmenys ir imitacijos (t. y. įranga, imituojanti šiuos gaminius ar jų veikimą), specialiai sukurti kariniam naudojimui;

Pastaba. *ML4 dalies a punktas apima:*

a. Dūmų granatas, ugnies užtaisus ir padegamąsias bombas, sprogstamuosius užtaisus;

b. Reaktyvinių sviedinių ar raketų nešėjų tūtas ir raketų grąžinimo įrenginių antgalius.

N.B. *Dėl ginklams arba granatsvaidžiams, liepsnosvaidžiams ir dujosvaidžiams, nurodytiems ML1 ar ML2 dalyse, skirtos granatų arba kasetinės amunicijos ir antrinių šaudmenų, specialiai sukurtų amunicijai žr. ML3 dalį.*

b. Įranga, turinti visas šias charakteristikas:

1. Specialiai sukurta kariniam naudojimui ir

2. Specialiai sukurta ‚veiklai‘, susijusiai su bet kuriuo iš šių objektų:

a. ML4 dalies a punkte nurodytais objektais arba

b. Savadarbiais sprogstamaisiais užtaisais (IED).

Techninė pastaba.

ML4 dalies b punkto 2 papunktyje ‚veikla‘ apima valdymą, paleidimą, išdėstymą, kontroliavimą, iššovimą, detonavimą, aktyvavimą, įkrovimą vienkartinio veikimo energijos tiekimo prietaisais, imitavimą, trukdymą veikti, pašalinimą, aptikimą, ardymą ar nukenksminimą.

1 pastaba. *ML4 dalies b punktas apima:*

a. Mobiliąją dujų suskystinimo įrangą;

b. Vandens paviršiuje plūduriuojantį elektros laidų kabelį, tinkamą magnetinėms minoms pašalinti ar naikinti.

2 pastaba. *ML4 dalies b punktas netaikomas rankiniams prietaisams, kurie sukurti tik metalui aptikti ir negali atskirti minų nuo kitų metalinių objektų.*

c. Orlaivių priešraketinės apsaugos sistemas (AMPS).

Pastaba. *ML4 dalies c punktas netaikomas AMPS, jei jos turi visas šias charakteristikas:*

a. Turi bet kurį iš toliau nurodytų raketų įspėjamųjų jutiklių:

1. Pasyviuosius jutiklius, kurių didžiausias fotoatsakas yra 100–400 nm, arba

2. Aktyviuosius impulsinius Doplerio jutiklius / radarus, įspėjančius apie raketas;

b. Turi atsakomųjų priemonių skirstymo sistemas;

c. Turi šiluminio signalo užtaisus, matomą šviesą ir infraraudonuosius spindulius raketoms žemė–oras suklaidinti, ir

d. Yra įrengtos „civiliniuose orlaiviuose“ ir turi visas šias charakteristikas:

1. AMPS veikia tik tam tikrame „civiliniame orlaivyje“, kuriame yra įrengta speciali AMPS ir kuriam yra išduotas:

a. Vienos ar daugiau ES valstybių narių arba Vasenaro susitarime dalyvaujančių valstybių civilinės aviacijos institucijų išduotas Civilinis tipo sertifikatas arba

b. Lygiavertis dokumentas, pripažintas Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO);

2. AMPS naudoja apsaugą, skirtą sutrukdyti neteisėtai prieigai prie „programinės įrangos“, ir

3. AMPS turi aktyvųjį mechanizmą, kuris nebeleidžia sistemai veikti, kai ji pašalinama iš „civilinio orlaivio“, kuriame ji buvo įrengta.

ML5 **Ši ugnies kontrolės, sekimo ir įspėjamoji įranga bei su ja susijusios sistemos, tikrinimo ir vizavimo įranga bei atsakomųjų veiksmų įranga, specialiai sukurta kariniam naudojimui, taip pat specialiai jai sukurti komponentai ir dalys:**

a. Ginklų taikikliai, bombardavimo kompiuteriai, ginklų nutaikymo įranga bei ginklų kontrolės sistemos;

b. Ši kita ugnies kontrolės, sekimo ir įspėjamoji įranga bei su ja susijusios sistemos:

1. Taikinio nustatymo, pažymėjimo, nuotolio nustatymo, sekimo ar stebėjimo sistemos;

2. Aptikimo, atpažinimo arba identifikavimo įranga;

3. Duomenų sugretinimo ar jutiklių integracijos įranga;

c. ML5 dalies a ar b punktuose nurodytų objektų atsakomųjų veiksmų įranga;

Pastaba. *ML5 dalies c punkte atsakomųjų veiksmų įranga apima aptikimo įrangą.*

d. Lauko tikrinimo ar vizavimo įranga, specialiai sukurta įrangai, nurodytai ML5 dalies a, b ar c punkte.

ML6 **Šios antžeminės transporto priemonės ir jų komponentai:**

N.B. *Dėl valdymo ir navigacinės įrangos – žr. ML11 dalį.*

a. Antžeminės transporto priemonės ir jų komponentai, sukurti arba modifikuoti specialiai kariniam naudojimui;

1 pastaba. *ML6 dalies a punktas apima:*

a. Tankus, kitas karines šarvuotas transporto priemones ir karines transporto priemones, aprūpintas ginkluotės, minavimo arba ML4 dalyje nurodytų šaudmenų paleidimo įrangos pritvirtinimo įtaisais;

b. Šarvuotas transporto priemones;

c. Amfibijas ir giliai po vandeniu judančias transporto priemones;

d. Techninės pagalbos transporto priemones ir transporto priemones, skirtas tempti ar transportuoti amuniciją, ginklų sistemas ir susijusią krovinių tvarkymo įrangą;

e. Priekabas.

2 pastaba. *ML6 dalies a punkte nurodytų sausumos transporto priemonių modifikavimas kariniam naudojimui – struktūrinis ar elektromechaninis pakeitimas, kai naudojamas vienas ar keli specialiai kariniam naudojimui sukurti komponentai. Tokie komponentai apima:*

a. Pneumatinius padangų aptaisus, specialiai sukonstruotus taip, kad būtų neperšaunami kulkomis;

b. Svarbių dalių (pvz., degalų cisternų ar transporto priemonių kabinų) šarvuotą apsaugą;

c. Ginkluotės įtvirtinimo ar pritvirtinimo specialiuosius įtaisus;

d. Šviesų maskavimo įrangą.

b. Šios kitos antžeminės transporto priemonės ir jų komponentai:

1. Transporto priemonės, turinčios visas šias charakteristikas:

a. Pagamintos arba vėliau patobulintos medžiagomis ar komponentais, kuriais pasiekiamas III ar aukštesnis balistinės apsaugos lygis (pagal 1985 m. rugsėjo mėn. NIJ 0108.01) ar „lygiaverčiai standartai“;

b. Transmisija, kuria vienu metu užtikrinama tiek priekinių, tiek galinių ratų pavara, įskaitant transporto priemones, turinčias tiek varomuosius, tiek nevaromuosius papildomus ratus, esančius apkrovos atlaikymo tikslais;

c. Bendroji leistina transporto priemonės masė didesnė nei 4 500 kg, ir

d. Sukurta arba modifikuota naudoti kaip visureigis;

2. Komponentai, turintys visas šias charakteristikas:

a. Specialiai sukurti ML6 dalies b punkto 1 papunktyje nurodytoms transporto priemonėms ir

b. Kuriais pasiekiamas III ar aukštesnis balistinės apsaugos lygis (pagal 1985 m. rugsėjo mėn. NIJ 0108.01) ar „lygiaverčius standartus“.

N.B. *Taip pat žr. ML13 dalies a punktą.*

1 pastaba. *ML6 dalis netaikoma civilinėms transporto priemonėms, kurios yra sukurtos ar modifikuotos pinigams ar vertybėms transportuoti.*

2 pastaba. *ML6 dalis netaikoma transporto priemonėms, jei jos atitinka visus šiuos reikalavimus:*

a. Buvo gamintos iki 1946 m.;

b. Jose nėra ES bendrajame kariniame sąraše nurodytų gaminių, pagamintų po 1945 m., išskyrus transporto priemonės originalių komponentų ar priedų kopijas, ir

c. Jose nėra ML1, ML2 arba ML4 dalyse nurodytų ginklų, išskyrus atvejus, kai jie yra neveikiantys ir jais negalima iššauti sviedinio.

ML7 **Šios cheminės medžiagos, „biologinės medžiagos“, „medžiagos riaušėms malšinti“ („RCA“), radioaktyviosios medžiagos, su jomis susijusi įranga, komponentai ir medžiagos:**

a. „Biologinės medžiagos“ ar radioaktyviosios medžiagos, parinktos ar modifikuotos taip, kad veiksmingiau žalotų žmones ar gyvūnus, gadintų įrangą arba kenktų derliui ar aplinkai;

b. Kovinės nuodingosios cheminės medžiagos (KNM), įskaitant šias:

1. Neurologiškai veikiančias KNM:

a. O-alkil (alkilas lygus C_{10} arba mažesnis, įskaitant cikloalkilus), alkil (metil, etil, n-propil arba izopropil) fosfonofluoridus, pavyzdžiui:

Zarinas (GB): O-izopropil-metanfluorfosfonatas (CAS 107-44-8) ir

Zomanas (GD): O-pinakolil-metilfosfonofluoridas (CAS 96-64-0);

b. O-alkil (lygus C_{10} arba mažesnis, įskaitant cikloalkilus),

N, N-dialkil- (metil-, etil-, n-propil- ar izopropil-) fosforamidocianidai, pavyzdžiui: Tabunas (GA): O-etil

N, N-dimetilfosforamidocianidas (CAS 77-81-6);

c. O-alkil (H lygus C_{10} arba mažesnis, įskaitant cikloalkilus),

S-2-dialkil- (metil-, etil-, n-propil- arba izopropil-) aminoetilalkil- (metil-, etil-, n-propil- arba izopril-) fosfonotiolatus ir atitinkamas alkilintas ir protonuotas druskas, pavyzdžiui:

VX: O-Etil-S-2 diizopropilaminoetil-metilfosfontiolatai (CAS 50782-69-9);

2. Per odą veikiančias KN medžiagas:

a. Sieros ipritus, pavyzdžiui:

1. 2-chloretil-chlormetilsulfidas (CAS 2625-76-5);

2. Bis (2-chloretil-) sulfidas (CAS 505-60-2);

3. Bis (2-chloretiltio) metanas (CAS 63869-13-6);

4. 1,2-bis (2-chloretiltio) etanas (CAS 3563-36-8);

5. 1,3-bis (2-chloretiltio)-n-propanas (CAS 63905-10-2);

6. 1,4-bis (2-chloretiltio)-n-butanas (CAS 142868-93-7);

7. 1,5-bis (2-chloretiltio)-n-pentanas (CAS 142868-94-8);

8. Bis (2-chloretiltiometil-) eteris (CAS 63918-90-1);

9. Bis (2-chloretiltioetil-) eteris (CAS 63918-89-8);

b. Liuizitus, pavyzdžiui:

1. 2-chlorvinildichlorarsinas (CAS 541-25-3);

2. Tris (2-chlorvinil-) arsinas (CAS 40334-70-1);

3. Bis (2-chlorvinil-) chlorarsinas (CAS 40334-69-8);

c. Azoto ipritus, pavyzdžiui:

1. HN1: bis (2-chloretil-) etilaminas (CAS 538-07-8);

2. HN2: bis (2-chloretil-) metilaminas (CAS 51-75-2);

3. HN3: tris (2-chloretil-) aminas (CAS 555-77-1);

3. Veiksmingumą apribojančias KN medžiagas, pavyzdžiui:

a. 3-chinuklidilnilbenzilatas (BZ) (CAS 6581-06-2);

4. KN defoliantus, pavyzdžiui:

a. Butil 2-chloro-4-fluorofenoksiacetatas (LNF);

b. 2,4,5-trichlorofenoksiacetato rūgštis (CAS 93-76-5), sumaišyta su 2,4-dichlorfenoksiacetato rūgštimi (CAS 94-75-7) (oranžinis agentas (CAS 39277-47-9));

c. Šie KNM binariniai pirmtakai ir pagrindiniai pirmtakai:

1. Alkil- (metil-, etil-, n-propil- ar izopropil-) fosfonilo difluoridai, pavyzdžiui: DF: metil-fosfonildifluoridas (CAS 676-99-3);

2. O-alkilas (H lygus C_{10} arba mažesnis, įskaitant cikloalkilus), O-2-dialkil- (metil-, etil-, n-propil- arba izopropil-) aminoetilalkil- (metil-, etil-, n-propil- arba izopril-) fosfonitai ir atitinkamos alkilintos ir protonuotos druskos, pavyzdžiui:
QL: O-etil-O-2-diizopropilamino etil-metilfosfonitas
(CAS 57856-11-8);

3. Chlorozarinas: O-izopropilmetilfosfonofloridas (CAS 1445-76-7).

4. Chlorozomanas: O-pinokolil metilfosfonofloridas (CAS 7040-57-5);

d. „RCA“, aktyvūs cheminiai komponentai ir jų deriniai;

1 pastaba. *ML7 dalies d punktas netaikomas „medžiagoms riaušėms malšinti“ („RCA“), skirtoms individualiai savigynai.*

2 pastaba. *ML7 dalies d punktas netaikomas aktyviems cheminiams komponentams ir jų deriniams, skirtiems maistui gaminti ar medicinos tikslams ir atitinkamai supakuotiems.*

e. Įranga, specialiai sukurta ar modifikuota kariniam naudojimui, sukurta ar modifikuota toliau išvardytoms medžiagoms platinti, ir specialiai jai sukurti komponentai:

1. Medžiagos ar komponentai, nurodyti ML7 dalies a, b ar d punktuose, arba

2. KN medžiagos, pagamintos iš ML7 dalies c punkte nurodytų pirmtakų;

f. Šie apsaugos ir dekontaminavimo įranga, specialiai sukurta ar modifikuota kariniam naudojimui, komponentai ir cheminiai mišiniai:

1. Įranga, sukurta arba modifikuota apsisaugoti nuo medžiagų, nurodytų ML7 dalies a, b ar d punktuose, ir specialiai jai sukurti komponentai;

2. Įranga, sukurta arba modifikuota objektams, užterštiems ML7 dalies a ar b punktuose nurodytomis medžiagomis, dekontaminuoti, ir specialiai jai sukurti komponentai;

3. Cheminiai mišiniai, specialiai sukurti arba suformuoti objektams, užterštiems ML7 dalies a ar b punktuose nurodytomis medžiagomis, dekontaminuoti;

Pastaba. *ML7 dalies f punkto 1 papunktis apima:*

a. Oro kondicionavimo sistemas, specialiai sukurtas ar modifikuotas branduoliniam, biologiniam ar cheminiam filtravimui;

b. Apsauginę aprangą.

N.B. *Dėl civilinių dujokaukių, apsaugos ir dekontaminavimo įrangos taip pat žr. ES dvejopo naudojimo objektų sąrašo 1A004 poziciją.*

g. Įranga, specialiai sukurta arba modifikuota kariniam naudojimui, sukurta arba modifikuota ML7 dalies a, b ar d punktuose nurodytoms medžiagoms aptikti arba identifikuoti, ir specialiai jai sukurti komponentai;

Pastaba. *ML7 dalies g punktas netaikomas asmeniniams radiacijos lygio stebėjimo dozimetrams.*

N.B. *Taip pat žr. ES dvejopo naudojimo objektų sąrašo 1A004 poziciją.*

h. ‚Biopolimerai', specialiai sukurti arba apdoroti ML7 dalies b punkte nurodytoms KN medžiagoms aptikti arba identifikuoti, ir jų gamybai naudojamos specifinių ląstelių kultūros;

Techninės pastabos.

ML7 dalies h punkte:

1. ‚Biopolimerai' – šios biologinės makromolekulės:

a. Fermentai (enzimai), skirti konkrečioms cheminėms arba biocheminėms reakcijoms;

b. ‚Anti-idiotipiniai', ‚monokloniniai' ar ‚poliklonіniai' ‚antikūnai';

c. Specialiai sukurti ar specialiai apdoroti ‚receptoriai'.

2. ‚Poliklonіniai antikūnai' – proteinų, kurie jungiasi prie konkretaus antigeno ir kuriuos gamina keli ląstelių klonai, mišinys;

3. ‚Monokloniniai antikūnai' – proteinai, kurie jungiasi prie antigeno vietos ir kuriuos gamina vienas ląstelių klonas;

4. ‚Poliklonіniai antikūnai' – proteinų, kurie jungiasi prie konkretaus antigeno ir kuriuos gamina keli ląstelių klonai, mišinys;

5. ‚Receptoriai' – biologinės makromolekulinės struktūros, galinčios jungti ligandus, kurių jungimas daro poveikį fiziologinėms funkcijoms.

i. Šios KN medžiagų dekontaminavimo arba suardymo „biokatalizatoriai" ir jų biologinės sistemos:

1. „Biokatalizatoriai", specialiai sukurti KN medžiagoms, nurodytoms ML7 dalies b punkte ir atsirandančioms atliekant tikslingą laboratorinę atranką arba genetines manipuliacijas biologinėse sistemose, dekontaminuoti arba suardyti;

2. Šios biologinės sistemos, turinčios genetinę informaciją, būdingą ML7 dalies i punkto 1 papunktyje nurodytų „biokatalizatorių“ gamybai:

a. ‚Ekspresijos vektoriai‘;

Techninė pastaba.

ML7 dalies i punkto 2 papunkčio a punkte, ‚ekspresijos vektoriai‘ yra pernešėjai (pvz., plazmidės ar virusai), naudojami genetinei medžiagai įterpti į priimančiąsias ląsteles.

b. Virusai;

c. Ląstelių kultūros.

1 pastaba. *ML7 dalies b ir d punktai netaikomi:*

a. Chlorcianui (CAS 506-77-4);

b. Vandenilio cianidui (CAS 74-90-8);

c. Chlorui (CAS 7782-50-5);

d. Karbonilchloridui (fosgenas) (CAS 75-44-5);

e. Difosgenui (trichlormetil-chlorometanoatui) (CAS 503-38-8);

f. Nenaudojama nuo 2004 m.;

g. Ksililbromidui, orto: (CAS 89-92-9), meta: (CAS 620-13-3), para: (CAS 104-81-4);

h. Benzilbromidui (CAS 100-39-0);

i. Benziljodidui (CAS 620-05-3);

j. Bromacetonui (CAS 598-31-2);

k. Bromcianui (CAS 506-68-3);

l. Brommetiletilketonui (CAS 816-40-0);

m. Chloracetonui (CAS 78-95-5);

n. Etil-jodacetatui (CAS 623-48-3);

o. Jodacetonui (CAS 3019-04-3);

p. Chlorpikrinui (CAS 76-06-2).

2 pastaba. *ML7 dalies h punkte ir ML7 dalies i punkto 2 papunktyje nurodytos ląstelių kultūros ir biologinės sistemos yra išimtinės, ir šie punktai netaikomi ląstelių arba biologinėms sistemoms, skirtoms civiliniams tikslams, pavyzdžiui: žemės ūkiui, farmacijai, medicinai, veterinarijai, aplinkosaugai, atliekų tvarkymui arba maisto pramonei.*

ML8 **Šios „Energetinės medžiagos“ ir su jomis susijusios medžiagos:**

1 NB. *Taip pat žr. ES dvejopo naudojimo objektų sąrašo 1C011 poziciją.*

2 NB. *Dėl sprogstamųjų užtaisų ir įtaisų žr. ML4 dalį bei ES dvejopo naudojimo objektų sąrašo 1A008 poziciją.*

Pastaba *Visoms medžiagoms, išvardytoms ML8 dalies punktuose, taikomas šis sąrašas, net jei jos naudojamos kitam nei nurodytas tikslui. (pvz., TAGN daugiausiai naudojama kaip sprogmuo, tačiau gali būti naudojama kaip kuras ar oksidatorius).*

Techninės pastabos.

1. *ML8 dalyje, išskyrus ML8 dalies c punkto 11 ir 12 papunkčius, ‚mišinys‘ – dviejų ar daugiau medžiagų mišinys, kai bent viena iš jų nurodyta ML8 dalies punktuose.*

2. ML8 dalyje dalelių dydis yra vidutinis dalelių skersmuo atsižvelgiant į svorį arba tūrį. Atrenkant ėminius ir nustatant dalelių dydį bus naudojami tarptautiniai arba lygiaverčiai nacionaliniai standartai.

a. Šios „sprogstamosios medžiagos“ ir jų ‚mišiniai‘:

1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroksanas arba 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oksidas) (CAS 97096-78-1);

2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetrazolato) tetraamino kobalto (III) perchloratas) (CAS 117412-28-9);

3. CL-14 (diamino dinitrobenzofurozanas arba 5,7-Diamino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oksidas) (CAS 117907-74-1);

4. CL-20 (HNIW arba heksanitroheksaazaizovurcitanas)(CAS 135285-90-4); klatratai iš CL-20 (taip pat žr. ML8 dalies g punkto 3 ir 4 papunkčius dėl jo „pirmtakų“);

5. CP (2-(5-cianotetrazolato) pentaamino-kobalto (III) perchloratas) (CAS 70247-32-4);

6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetilenas arba FOX-7) (CAS 145250-81-3);

7. DATB (diaminotrinitrobenzenas) (CAS 1630-08-6);

8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazinas);

9. DDPO (PZO arba 2,6-diamino-3,5-dinitropirazine-1-oksidas) (CAS 194486-77-6);

10. DIPAM (3,3′-diamino-2,2′,4,4′,6,6′-heksanitrobifenilas arba dipikramidas) (CAS 17215-44-0);

11. DNGU (DINGU arba dinitroglikolurilas) (CAS 55510-04-8);

12. Šie furazanai:

a. DAAOF (DAAF, DAAFox arba diaminoazoksifurazanas);

b. DAAZF (diaminoazofurazanas) (CAS 78644-90-3);

13. Šie HMX ir jo dariniai (dėl jo „pirmtakų“ – taip pat žr. ML8 dalies g punkto 5 papunktį):

a. HMX (ciklotetrametilentetranitraminas, ohtachydro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazinas, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraciklooktanas, oktogenas) (CAS 2691-41-0);

b. Difluoroaminatedas, analogiškas HMX;

c. K-55 (tetranitrosemiglikourilas arba keto-biciklinis HMX, 2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabiciklo [3,3,0] -oktanon-3) (CAS 130256-72-3);

14. HNAD (hexanitroadamantanas) (CAS 143850-71-9);

15. HNS (heksanitrostilbenas) (CAS 20062-22-0);

16. Šie imidazolai:

a. BNNII (Oktahidro-2,5-bis(nitroimino)imidazo (4,5-d) imidazolas);

b. DNI (2,4-dinitroimidazolas) (CAS 5213-49-0);

c. FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazolas);

d. NTDNIA (N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazolas);

e. PTIA (1-pikril-2,4,5-trinitroimidazolas);

17. NTNMH (1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometileno hidrazinas);

18. NTO (ONTA arba 3-Nitro-1,2,4-triazol-5-onas) (CAS 932-64-9);

19. Polinitrokubanai, turintys daugiau kaip keturias nitrogrupes;

20. PYX (Pikrilaminodinitropiridinas arba 2,6-bis(pikrilamino)-3,5-dinitropiridinas) (CAS 38082-89-2);

21. Šis RDX ir jo dariniai:
    a. RDX (ciklotrimetilentrinitraminas, ciklonitas, T4, heksahidro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazinas; 1,3,5-trinitro-1,3,5-triaza-cikloheksanas arba heksogenas) (CAS 121-82-4);
    b. Keto-RDX (K-6 arba 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacikloheksanonas) (CAS 115029-35-1);
22. TAGN (triaminoguanidinnitratas) (CAS 4000-16-2);
23. TATB (triaminotrinitrobenzenas) (CAS 3058-38-6) (dėl jo „pirmtakų“ – taip pat žr. ML8 dalies g punkto 7 papunktį);
24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluoroaminas) oktahydro-1,5-dinitro-1,5-diazocinas);
25. Šie tetrazolai:
    a. NTAT (nitrotriazol aminotetrazolas);
    b. b. NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazolas);
26. Tetrilas (trinitrofenilmetilnitraminas) (CAS 479-45-8);
27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalinas) (CAS 135877-16-6) (dėl jo „pirmtakų“ – taip pat žr. ML8 dalies g punkto 6 papunktį);
28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetidinas) (CAS 97645-24-4) (dėl jo „pirmtakų“ – taip pat žr. ML8 dalies g punkto 2 papunktį);
29. TNGU (SORGUIL arba tetranitroglikolurilas) (CAS 55510-03-7);
30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-pyridazino[4,5-d]pyriadazinas) (CAS 229176-04-9);
31. Šie triazinai:
    a. DNAM (2-oksi-4,6-dinitroamino-s-triazinas) (CAS 19899-80-0);
    b. NNHT (2-nitroimino-5-nitro-heksahidro-1,3,5-triazinas) (CAS 130400-13-4);
32. Šie triazolai:
    a. 5-azido-2-nitrotriazolas;
    b. ADHTDN (4-amino-3,5-dihidrazino-1,2,4-triazolo dinitramidas) (CAS 1614-08-0);
    c. ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazolas);
    d. BDNTA ((bis-dinitroazolo)aminas);
    e. DBT (3,3′-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazolas) (CAS 30003-46-4);
    f. DNBT (dinitrobistriazolas) (CAS 70890-46-9);
    g. Nenaudojama nuo 2010 m.;
    h. NTDNT (1-N-(2-nitrotriazolo) 3,5-dinitrotriazolas);
    i. PDNT (1-pikril-3,5-dinitrotriazolas);
    j. TACOT (tetranitrobenzotriazolbenzotriazolas) (CAS 25243-36-1);
33. „Sprogstamosios medžiagos“, nenurodytos kitur ML8 dalies a punkte, turinčios bet kurią iš šių charakteristikų:
    a. Detonavimo greitis esant didžiausiam tankiui viršija 8 700 m/s arba
    b. Detonavimo slėgis viršija 34 GPa (340 kilobarų).
34. Nenaudojama nuo 2013 m.;
35. DNAN (2,4-dinitroanizolas) (CAS 119-27-7);
36. TEX (4,10-Dinitro-2,6,8,12-tetraoksa-4,10-diazaisovurcitanas);
37. GUDN (guanilo šlapalo dinitramidas) FOX-12 (CAS 217464-38-5);
38. Šie tetrazinai:
    a. BTAT (Bis(2,2,2-trinitroetilas)-3,6-diaminotetrazinas);
    b. LAX-112 (3,6-diamino-1,2,4,5-tetrazino-1,4-dioksidas);

39. Energetinės joninės medžiagos, kurios lydosi 343 K (70°C)–373 K (100°C) temperatūroje ir kurių detonavimo greitis viršija 6 800 m/s arba detonavimo slėgis viršija 18 GPa (180 kbar);

40. BTNEN (Bis(2,2,2-trinitroetil)-nitraminas) (CAS 19836-28-3);

41. FTDO (5,6-(3',4'-furazano)-1,2,3,4-tetrazino-1,3-dioksidas);

42. EDNA (etilendinitraminas) (CAS 505-71-5);

43. TKX-50 (dihidroksilamonio 5,5'-bistetrazolo-1,1'-diolatas);

Pastaba. *ML8 dalies a punktas apima ‚sprogstamuosius kokristalus'.*

Techninė pastaba.

ML8 dalies a punkte (pastaboje) ‚sprogstamasis kokristalas' – kietoji medžiaga, kurią sudaro tvarkinga trimatė dviejų ar daugiau sprogstamųjų molekulių, kurių bent viena yra nurodyta ML8 dalies a punkte, struktūra.

b. Šios „svaidomosios medžiagos":

1. Visos kietosios „svaidomosios medžiagos", turinčios teorinį specifinį impulsą (įprastomis sąlygomis), didesnį nei:

a. 240 sekundžių nemetalizuotos, nehalogenizuotos „svaidomosios medžiagos" atveju;

b. 250 sekundžių nemetalizuotos, halogenizuotos „svaidomosios medžiagos" atveju; arba

c. 260 sekundžių metalizuotos „svaidomosios medžiagos" atveju;

2. Nenaudojama nuo 2013 m.;

3. „Svaidomosios medžiagos", kurių jėgos konstanta yra didesnė nei 1 200 kJ/kg;

4. „Svaidomosios medžiagos", galinčios palaikyti pastovaus degimo lygį ilgiau negu 38 mm per sekundę įprastomis sąlygomis, kai yra 68,9 barų (6,89 MPa) slėgis esant 294 K (21°C);

5. Elastomeriškai modifikuotos dvigubos varomosios galios „svaidomosios medžiagos" (EMCDB), kurių įtempis maksimalaus apkrovimo sąlygomis yra didesnis kaip 5 %, esant 233 K (-40°C);

6. „Svaidomosios medžiagos", į kurių sudėtį įeina ML8 dalies a punkte nurodytos medžiagos;

7. „Svaidomosios medžiagos", nenurodytos kitur ES bendrajame karinės įrangos sąraše, specialiai sukurtos kariniam naudojimui;

c. Ši „pirotechnika", kuras ir susijusios medžiagos bei jų ‚mišiniai':

1. „Aviacinis" kuras, specialiai paruoštas kariniam naudojimui;

1 pastaba. *ML8 dalies c punkto 1 papunktis netaikomas šioms „aviacinio" kuro rūšims: JP-4, JP-5 ir JP-8.*

2 pastaba. *ML8 dalies c punkto 1 papunktyje nurodytas „aviacinis" kuras – galutinis produktas, o ne jo sudedamosios dalys.*

2. Alanas (aliuminio hidridas) (CAS 7784-21-6);

3. Šie boranai ir jų dariniai:

a. Karboranai;

b. Šie borano homologai:

1. Dekaboranas (14) (CAS 17702-41-9);

2. Pentaboranas (9) (CAS 19624-22-7);

3. Pentaboranas (11) (CAS 18433-84-6);

4. Šis hidrazinas ir jo dariniai (dėl hidrazino darinių oksidavimo – taip pat žr. ML8 dalies d punkto 8 ir 9 papunkčius):

a. Hidrazinas (CAS 302-01-2) 70 % ar didesnės koncentracijos;

b. Monometilhidrazinas (CAS 60-34-4);

c. Simetrinis dimetilhidrazinas (CAS 540-73-8);

d. Asimetrinis dimetilhidrazinas (CAS 57-14-7);

Pastaba. *ML8 dalies c punkto 4 papunkčio a punktas netaikomas hidrazino ‚mišiniams', specialiai skirtiems apsaugai nuo korozijos.*

5. Sferinių, susmulkintų, sferoidinių, drožlinių ar šlifuotų dalelių metalo kuras, kuro ‚mišiniai' ar „pirotechniniai" ‚mišiniai', pagaminti iš medžiagos, kurios sudėtyje yra 99 % ar daugiau bet kurios iš šių medžiagų:

a. Šių metalų ir jų ‚mišinių':

1. Berilio (CAS 7440-41-7), kurio dalelės ne didesnės kaip 60 μm;

2. Geležies miltelių (CAS 7439-89-6), kurių dalelių dydis yra 3 μm arba mažesnis, pagamintų jungiant geležies oksidą su vandeniliu;

b. ‚Mišinių', kurių sudėtyje yra bet kurios iš šių medžiagų:

1. Cirkonio (CAS 7440-67-7), magnio (CAS 7439-95-4) ar jų lydinių, kurių dalelės ne didesnės kaip 60 μm, arba

2. 85 % ar grynesnio boro (CAS 7440-42-8) ar boro karbido (CAS 12069-32-8) kuro, kurio dalelės ne didesnės kaip 60 μm;

1 pastaba. *ML8 dalies c punkto 5 papunktis taikomas „sprogmenims" ir kurui, neatsižvelgiant į tai, ar tie metalai ir lydiniai yra aliuminio, magnio, cirkonio ar berilio kapsulėse.*

2 pastaba. *ML8 dalies c punkto 5 papunkčio b punktas taikomas tik iš dalelių sudarytam metalo kurui, kai jis sumaišytas su kitoms medžiagomis, kad sudarytų specialiai kariniam naudojimui paruoštą ‚mišinį', pavyzdžiui, skystąjį „raketinio" kuro mišinį, kietąjį „raketinį" kurą ar „pirotechninius" ‚mišinius'.*

3 pastaba. *ML8 dalies c punkto 5 papunkčio b punkto 2 papunktis netaikomas borui ir boro karbidui, kai jie prisodrinti boru-10 (20 % ar daugiau boro-10).*

6. Karinės medžiagos, į kurių sudėtį įeina tirštikliai, naudojami angliavandenilio kurui, specialiai sukurti naudoti liepsnosvaidžiuose, arba padegamoji amunicija, pavyzdžiui, metalo stearatai (pvz., oktolis) (CAS 637-12-7) arba palmitatai;

7. Perchloratai, chloratai ir chromatai, sumaišyti su metalo milteliais arba kitais daug energijos išskiriančiais kuro komponentais;

8. Sferiniai arba sferoidiniai aliuminio milteliai (CAS 7429-90-5), kurių dalelės ne didesnės kaip 60 μm, ir kurie pagaminti iš medžiagos, turinčios ne mažiau kaip 99 % aliuminio;

9. Titano subhidridas (TiH_n), kurio steichiometrija lygi n = 0,65–1,68;

10. Šios ML8 dalies c punkto 1 papunktyje nenurodytos aukšto energijos tankio skysto kuro rūšys:

a. Mišrus kuras, kuriame yra ir kietojo, ir skystojo kuro (pvz., boro suspensija), kurio mase grindžiamas energijos tankis yra 37,5 MJ/kg arba didesnis;

b. Kitas kuras ir kuro priedai, kurių aukštas energijos tankis (pvz., kubanas, joniniai tirpalai, JP-7, JP-10), kurių tūriu grindžiamas energijos tankis yra 37,5 GJ/m3 arba didesnis, matuojamas prie 293 K (20°C) ir vienos atmosferos (101,325 kPa) slėgio;

Pastaba. *ML8 dalies c punkto 10 papunkčio b punktas netaikomas iškastiniam perdirbtam kurui arba biokurui, arba variklių kurui, sertifikuotam naudoti civilinėje aviacijoje.*

11. Ši „pirotechnika" ir piroforinės medžiagos:

a. „Pirotechnika" arba piroforinės medžiagos, specialiai sukurtos stiprinti ar kontroliuoti spinduliuojamos energijos gamybą bet kurioje IR spektro dalyje;

b. Magnio, polibromtrifluoretileno (PTFE) ir vinilidendifluorido heksafluorpropileno kopolimero (pvz., MTV) mišiniai;

12. Kitur ML8 dalyje nenurodyti kuro mišiniai, „pirotechniniai“ mišiniai arba „energetinės medžiagos“, atitinkantys visas šias sąlygas:

    a. Turintys daugiau nei 0,5 % kurių nors iš šių dalelių:

        1. Aliuminio;

        2. Berilio;

        3. Boro;

        4. Cirkonio;

        5. Magnio; arba

        6. Titano;

    b. ML8 dalies c punkto 12 papunkčio a punkte nurodytos dalelės, kurių dydis bet kuria kryptimi mažesnis nei 200 nm; ir

    c. ML8 dalies c punkto 12 papunkčio a punkte nurodytos dalelės, turinčios 60 % ar daugiau metalo;

Pastaba. *ML8 dalies c punkto 12 papunktis apima termitus.*

d. Oksiduojančiosios medžiagos ir jų ‚mišiniai‘:

    1. ADN (SR 12 ar amonio dinitramidas) (CAS 140456-78-6);

    2. AP (amonio perchloratas) (CAS 7790-98-9);

    3. Mišiniai iš fluoro ir bet kurio iš šių komponentų:

        a. Kiti halogenai;

        b. Deguonis; arba

        c. Azotas;

        1 pastaba. *ML8 dalies d punkto 3 papunktis netaikomas chloro trifluoridui (CAS 7790-91-2).*

        2 pastaba. *ML8 dalies d punkto 3 papunktis netaikomas dujinės būsenos azoto trifluoridui (CAS 7783-54-2).*

        3 pastaba. *ML8 dalies d punkto 3 papunktis netaikomas jodo pentafluoridui (CAS 7783-66-6).*

    4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidinas) (CAS 78246-06-7);

    5. HAN (hidroksilamonio nitratas) (CAS 13465-08-2);

    6. HAP (hidroksilamonio perchloratas) (CAS 15588-62-2);

    7. HNF (hidrazino nitroformatas) (CAS 20773-28-8);

    8. Hidrazino nitratas (CAS 37836-27-4);

    9. Hidrazino nitratas (CAS 27978-54-7);

    10. Skystos oksiduojančiosios medžiagos, kurias sudaro arba kurios sudėtyje yra inhibiduota raudonoji rūkstančioji azoto rūgštis (IRFNA) (CAS 8007-58-7);

        Pastaba. *ML8 dalies d punkto 10 papunktis netaikomas neinhibiduotai rūkstančiajai azoto rūgščiai.*

e. Šios rišamosios medžiagos, plastifikatoriai, monomerai ir polimerai:

    1. AMMO (azidometilmetilloksietanas ir jo polimerai) (CAS 90683-29-7)
    (dėl jų „pirmtakų“ – taip pat žr. ML8 dalies g punkto 1 papunktį);

    2. BAMO (3,3-bis(azidometil)oksetanas ir jo polimerai)
    (CAS 17607-20-4) (dėl jų „pirmtakų“ – taip pat žr. ML8 dalies g punkto 1 papunktį);

    3. BNDPA (bis (2,2-dinitropropil) acetalis) (CAS 5108-69-0);

    4. BNDPF (bis (2,2-dinitropropil) formalis) (CAS 5917-61-3);

    5. BTTN (butantrioltrinitratas) (CAS 6659-60-5)
    (dėl jų „pirmtakų“ – taip pat žr. ML8 dalies g punkto 8 papunktį);

6. Energetiniai monomerai, plastmasės ir polimerai, specialiai sukurti kariniam naudojimui, kurių sudėtyje yra bet kurios iš šių medžiagų:

   a. Nitro grupių;

   b. Azido grupių;

   c. Nitratų grupių;

   d. Nitrozo grupių, arba

   e. Difluoramino grupių;

7. FAMAO (3-difluoroaminometil-3-azidometil oksetanas) ir jo polimerai;

8. FEFO (bis-2-fluor-2,2 dinitroetilformalis) (CAS 17003-79-1);

9. FPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-heksafluorpentano-1,5-diolio formalis) (CAS 376-90-9);

10. FPF-3 (poli-2,4,4,5,5,6,6-heptafluor-2-trifluormetil-3-oksaheptan-1,7-diolio formalis);

11. GAP (glicidilazidopolimeras) (CAS 143178-24-9) ir jo dariniai;

12. HTPB (hidroksilais modifikuotas polibutadienas), kurio hidroksilų funkcionalumas lygus arba didesnis nei 2,2 ir lygus arba mažesnis nei 2,4, kai hidroksilų vertė mažesnė negu 0,77 meq/g ir klampa mažesnė negu 47 puazai, esant 30°C temperatūrai
    (CAS 69102-90-5);

13. Šis alkoholiu modifikuotas poli(epichlorohidrinas), kurio molekulinė masė mažesnė nei 10 000:

    a. Poli(epichlorohidrindiolis);

    b. Poli(epichlorohidrintriolis);

14. NENA (nitratoetilnitramino junginiai) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 ir 85954-06-9);

15. PGN (Poli-GLYN, poliglicidilnitratas arba poli(nitratometil oksiranas)) (CAS 27814-48-8);

16. Poli-NIMMO (poli(nitratometilmetiloksetanas), poli-NMMO arba poli(3-nitratometil-3-metiloksetanas)) (CAS 84051-81-0);

17. Polinitroortokarbonatai;

18. TVOPA (1,2,3-Tris [1,2-bis (difluoramino) etoksi] propanas arba trisvinoksipropano aduktas) (CAS 53159-39-0);

19. 4,5 diazidometil-2-metil-1,2,3-triazolas (iso- DAMTR);

20. PNO (Poli(3-nitrato oksetanas));

21. TMETN (trimetiloletano trinitratas) (CAS 3032-55-1);

f. Šie ‚priedai ir priemaišos':

Techninė pastaba.

ML8 dalies f punkte ‚priedai' – medžiagos, naudojamos sprogstamuosiuose junginiuose, siekiant pagerinti jų savybes.

1. Bazinis vario salicilatas (CAS 62320-94-9);

2. BHEGA (bis-2-hidroksietilglikolamidas) (CAS 17409-41-5);

3. BNO (butadiennitriloksidas);

4. Šie feroceno dariniai:

   a. Butacenas (CAS 125856-62-4);

   b. Katocenas (2,2-bis-etilferocenil propanas) (CAS 37206-42-1);

   c. Feroceno karboksirūgštys ir feroceno karboksirūgščių esteriai;

   d. N-butilferocenas (CAS 31904-29-7);

   e. Kiti sujungti feroceno polimeriniai dariniai, nenurodyti kitur ML8 dalies f punkto 4 papunktyje;

f. Etilferocenas (CAS 1273-89-8);

g. Propilferocenas;

h. Pentilferocenas (CAS 1274-00-6);

i. Diciklopentilferocenas;

j. Dicikloheksilferocenas;

k. Dietilferocenas (CAS 1273-97-8);

l. Dipropilferocenas;

m. Dibutilferocenas (CAS 1274-08-4);

n. Diheksilferocenas (CAS 93894-59-8);

o. Acetilferocenas (CAS 1271-55-2) / 1,1-diacetilferocenas (CAS 1273-94-5);

5. Švino beta rezorcilatas (CAS 20936-32-7) arba vario beta rezorcilatas (CAS 70983-44-7);

6. Švino citratas (CAS 14450-60-3);

7. Švino-vario chelatai iš beta-rezorcilato arba salicilatų (CAS 68411-07-4);

8. Švino maleatas (CAS 19136-34-6);

9. Švino salicilatas (CAS 15748-73-9);

10. Švino stanatas (CAS 12036-31-6);

11. MAPO (tris-1-(2-metil)aziridinilfosfinoksidas) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (bis(2-metilaziridinil) 2-(2-hidroksipropanoksi) propilaminofosfinoksidas) ir kiti MAPO dariniai;

12. Metil BAPO (bis(2-metilaziridinil) metilaminfosfinoksidas) (CAS 85068-72-0);

13. N-metil-p-nitroanilinas (CAS 100-15-2);

14. 3-Nitraza-1,5-pentandiizocianatas (CAS 7046-61-9);

15. Šie organiniai metalo junginiai:

a. Neopentil[diali]oksi, tri[dioktil]fosfato-titanatas (CAS 103850-22-2); taip pat vadinamas titanu IV, 2,2[bis 2-propenolato-metil, butanolato, tris (dioktil) fosfato] (CAS 110438-25-0); arba LICA 12 (CAS 103850-22-2);

b. Titanas IV, [(2-propenolat-1) metil, N-propanolatometil] Butanolis-1, tris [dioktil] pirofosfatas arba KR3538;

c. Titanas IV, [(2-propenolat-1) metil, N-propanolatometilas] Butanolis-1, tris (dioktil) fosfatas;

16. Policiandifluoraminoetilenoksidas;

17. Šios rišamosios medžiagos:

a. 1,1R,1S-trimesoyl-tris(2-etilaziridinas) (HX-868, BITA) (CAS 7722-73-8);

b. Polifunkciniai aziridinamidai su izoftalio, trimezino, izocianuro arba trimetiladipo pagrindinėmis struktūromis ir su 2-metil arba 2-etilaziridino grupėmis;

Pastaba. *ML8 dalies f punkto 17 papunkčio b punktas apima:*

a. *1,1H-Iizoftaloil-bis(2-metilaziridinas) (HX-752) (CAS 7652-64-4);*

b. *2,4,6-tris(2-etil-1-aziridinil)-1,3,5-triazinas (HX-874) (CAS 18924-91-9);*

c. *1,1'-trimetiladipoil-bis(2-etilaziridinas) (HX-877) (CAS 71463-62-2);*

18. Propilenimidas, (2-metilaziridinas) (CAS 75-55-8);

19. Labai smulkus geležies (Fe_2O_3) (CAS 1317-60-8) oksidas, turintis tam tikrą paviršiaus plotą, didesnį negu 250 m^2/g, kai vidutinis dalelių dydis lygus 3,0 nm, arba mažesnis;

20. TEPAN (tetraetilenpentaminakrilnitrilas) (CAS 68412-45-3); cianetilintas poliaminas ir jo druskos;

21. TEPANOL (tetraetilenpentaminakrilnitrilglicidolis) (CAS 68412-46-4); cianetilinti poliaminai, sujungti su glicidoliu ir jo druskomis;

22. TPB (trifenilbismutas) (CAS 603-33-8);

23. TEPB (Tris (etoksifenil) bismutas) (CAS 90591-48-3);

g. Šie „pirmtakai“:

N.B. *ML8 dalies g punkte nurodytos „energetinės medžiagos“, pagamintos iš šių medžiagų:*

1. BCMO (3,3-bis(chlormetil)oksetano) (CAS 78-71-7)
(taip pat žr. ML8 dalies e punkto 1 ir 2 papunkčius);

2. Dinitroazetidin-t-butildruskos (CAS 125735-38-8) (taip pat žr. ML8 dalies a punkto 28 papunktį);

3. Heksaazaizovurcitano dariniai, įskaitant HBIW (heksabenzilheksaazoizovurcitaną) (CAS 124782-15-6) (taip pat žr. ML8 dalies a punkto 4 papunktį) ir TAIW (tetraacetildibenzilheksaazoizovurcitaną) (CAS 182763-60-6) (taip pat žr. ML8 dalies a punkto 4 papunktį);

4. Nenaudojama nuo 2013 m.;

5. TAT (1,3,5,7-tetraacetil-1,3,5,7-tetraazociklooktano) (CAS 41378-98-7) (taip pat žr. ML8 dalies a punkto 13 papunktį);

6. 1,4,5,8 tetraazadekalino (CAS 5409-42-7) (taip pat žr. ML8 dalies a punkto 27 papunktį);

7. 1,3,5,-trichlorbenzeno (CAS 108-70-3) (taip pat žr. ML8 dalies a punkto 23 papunktį);

8. 1,2,4 trihidroksibutano (1,2,4,-butantriolis) (CAS 3068-00-6) (taip pat žr. ML8 dalies e punkto 5 papunktį);

9. DADN (1,5-diacetil-3,7-dinitro-1, 3, 5, 7-tetraazociklooktano) (taip pat žr. ML8 dalies a punkto 13 papunktį);

h. Šie ‚reaguojančiųjų medžiagų‘ milteliai ir formos:

1. Bet kurios iš toliau išvardytų medžiagų milteliai, kurių dalelių dydis bet kuria kryptimi mažesnis nei 250 μm ir kurie niekur kitur ML8 dalyje nenurodyti:

a. Aliuminio;

b. Niobio;

c. Boro;

d. Cirkonio;

e. Magnio;

f. Titano;

g. Tantalo;

h. Volframo;

i. Molibdeno arba

j. Hafnio;

2. Formos, nenurodytos ML3, ML4, ML12 arba ML16 dalyse, pagamintos iš ML8 dalies h punkto 1 papunktyje nurodytų miltelių.

Techninės pastabos.

ML8 dalies h punkte:

1. *‚Reaguojančiosios medžiagos‘ yra sukurtos, kad vyktų egzoterminė reakcija tik esant dideliam šlyties greičiui, ir skirtos naudoti kaip išklojimo dangalai arba aptaisai kovinėse galvutėse.*

2. *‚Reaguojančiųjų medžiagų‘ milteliai yra gaunami, pavyzdžiui, didelės energijos rutulinio malimo procesu.*

3. *‚Reaguojančiųjų medžiagų‘ formos gaminamos, pavyzdžiui, atrankiniu lazeriniu sukepinimu.*

1 pastaba. *ML8 dalis netaikoma toliau nurodytoms medžiagoms, jeigu jų nėra junginiuose arba jos nesumaišytos su „energetinėmis medžiagomis“, nurodytomis ML8 dalies a punkte, ar metalo milteliais, nurodytais ML8 dalies c punkte:*

a. Amonio pikratas (CAS 131-74-8);

b. Juodasis parakas;

c. Heksanitrodifenilaminas (CAS 131-73-7);

d. Difluoraminas (CAS 10405-27-3);

e. Nitrokrakmolas (CAS 9056-38-6);

f. Kalio nitratas (CAS 7757-79-1);

g. Tetranitronaftalanas;

h. Trinitroanizolas;

i. Trinitronaftalenas;

j. Trinitroksilenas;

k. 1-metil-2-pirolidinonas (N-metil-2-pirolidinonas) (CAS 872-50-4);

l. Dioktilmaleatas (CAS 142-16-5);

m. Etilheksilakrilatas (CAS 103-11-7);

n. Trietilaliuminis (TEA) (CAS 97-93-8), trimetilaliuminis (TMA) (CAS 75-24-1) ir kiti piroforiški alkil ir arilmetalai su ličiu, natriu, magniu, cinku ar boru;

o. Nitroceliuliozė (CAS 9004-70-0);

p. Nitroglicerinas (arba glicerolio nitratas, trinitratas) (NG); (CAS 55-63-0);

q. 2,4,6-trinitrotoluenas (TNT) (CAS 118-96-7);

r. Etilendiamindinitratas (EDDN) (CAS 20829-66-7);

s. Pentaeritritoltetranitratas (PETN) (CAS 78-11-5);

t. Švino azidas (CAS 13424-46-9), normalus (CAS 15245-44-0) ir bazinis (CAS 12403-82-6) švino stifnatas, taip pat pirminiai sprogmenys arba užtaiso sudedamosios dalys, į kurių sudėtį įeina azidai arba azidų kompleksai;

u. Trietilenglikoldinitratas (TEGDN))(CAS 111-22-8);

v. 2,4,6-trinitrorezorcinolas (stifnino rūgštis) (CAS 82-71-3);

w. Dietildifenilkarbamidas (CAS 85-98-3); dimetildifenilkarbamidas (CAS 611-92-7); metiletildifenilkarbamidas [centralitai];

x. N, N-difenilkarbamidas (nesimetrinis difenilkarbamidas) (CAS 603-54-3);

y. metil-N-, N-difenilkarbamidas (nesimetrinis difenilmetilkarbamidas) (CAS 13114-72-2);

z. etil-N, N-difenilkarbamidas (nesimetrinis difenilkarbamidas) (CAS 64544-71-4);

aa. 2-nitrodifenilaminas (2-NDPA) (CAS 119-75-5);

bb. 4-nitrodifenilaminas (4-NDPA) (CAS 836-30-6);

cc. 2,2-dinitropropanolis (CAS 918-52-5);

dd. Nitroguanidinas (CAS 556-88-7) (žr. ES dvejopo naudojimo objektų sąrašo 1C011 pozicijos d punktą).

2 pastaba. *ML8 dalis netaikoma amonio perchloratui (ML8 dalies d punkto 2 papunktis), NTO (ML8 dalies a punkto 18 papunktis) ir katocenui (ML8 dalies f punkto 4 papunkčio b punktas), atitinkantiems visas šias sąlygas:*

a. Specialiai skirti ir sukurti civiliniam naudojimui skirtiems dujų gamybos įtaisams;

b. Junginiuose arba sumaišyti su neaktyviosiomis termoreaktyviomis rišamosiomis medžiagomis arba plastifikatoriais ir jų masė mažesnė nei 250 g;

c. Amonio perchloratas (ML8 dalies d punkto 2 papunktis) sudaro daugiausia 80 % aktyviosios medžiagos masės;

d. Sudėtyje yra 4 g arba mažiau NTO (ML8 dalies a punkto 18 papunktis) ir

e. Sudėtyje yra 1 g arba mažiau katoceno (ML8 dalies f punkto 4 papunkčio b punktas).

ML9 **Šie karo laivai (antvandeniniai ar povandeniniai), speciali laivyno įranga, dalys, komponentai ir kiti antvandeniniai laivai:**

N.B. *Dėl valdymo ir navigacinės įrangos – žr. ML11 dalį.*

a. Šie laivai ir komponentai:

1. Laivai (antvandeniniai ar povandeniniai), specialiai sukurti ar modifikuoti kariniam naudojimui, neatsižvelgiant į jų esamą techninę būklę ar funkcionalumą, neatsižvelgiant į tai, ar juose yra ginkluotės gabenimo sistemų ir ar jie šarvuoti, tokių laivų korpusai ir jų dalys bei specialiai kariniam naudojimui sukurti jų komponentai;

Pastaba *ML9 dalies a punkto 1 papunktis apima transporto priemones, specialiai sukurtas ar modifikuotas narams pervežti.*

2. Antvandeniniai laivai, nenurodyti ML9 dalies a punkto 1 papunktyje, kuriuose sumontuota ar integruota:

a. Automatiniai ginklai, nurodyti ML1 dalyje, arba ginklai, nurodyti ML2, ML4, ML12 ar ML19 dalyje, arba 12,7 mm ar didesnio kalibro ginklams skirti ‚pritvirtinimo įtaisai' ar ginkluotės tvirtinimo taškai;

Techninė pastaba

ML9 dalies a punkto 2 papunkčio a punkte ‚pritvirtinimo įtaisai' – ginklų pritvirtinimo ar laivo korpuso sutvirtinimo mazgai, skirti ginklams įmontuoti.

b. Šaudymo kontrolės sistemos, nurodytos ML5 dalyje;

c. Turinčios visas šias charakteristikas:

1. ‚Apsauga nuo cheminio, biologinio, radiologinio ir branduolinio ginklo'; ir

2. ‚Laivo išorinio drėkinimo ar plovimo sistema', naudojama neutralizuoti, arba

Techninė pastaba

ML9 dalies a punkto 2 papunkčio c punkto 2 papunktyje ‚laivo išorinio drėkinimo ar plovimo sistema' – jūros vandens purškimo sistema, kurią naudojant galima tuo pat metu aplaistyti laivo išorines konstrukcijas ir denius.

d. Aktyviosios atsakomųjų veiksmų ginklų sistemos, nurodytos ML4 dalies b punkte, ML5 dalies c punkte arba ML11 dalies a punkte, turinčios bet kurią iš šių charakteristikų:

1. ‚Apsauga nuo cheminio, biologinio, radiologinio ir branduolinio ginklo';

2. Korpusas ir laivo konstrukcijos, specialiai sukurti sumažinti radiolokacinio signalo atspindį;

3. Įtaisai, skirti objekto atpažinimo terminiu būdu galimybei sumažinti (pvz., išmetamųjų dujų vėsinimo sistema), išskyrus įtaisus, specialiai sukurtus padidinti bendrą įrenginio energijai gauti galingumą arba sumažinti poveikį aplinkai, arba

4. Išmagnetinimo sistema, skirta laivo magnetiniam laukui sumažinti;

Techninė pastaba

ML9 dalies a punkto 2 papunktyje ‚apsauga nuo cheminio, biologinio, radiologinio ir branduolinio ginklo' – atskira vidinė erdvė, turinti tokias charakteristikas kaip didesnis slėgis, ventiliacijos sistemų izoliacija, ribotos ventiliacinės angos su cheminių, biologinių, radiologinių ir branduolinių medžiagų filtrais bei ribotos personalo patekimo į šią erdvę vietos, kuriose yra įrengti oro šliuzai.

b. Toliau nurodyti varikliai ir varomosios sistemos, specialiai sukurti kariniam naudojimui, ir komponentai, specialiai jiems sukurti kariniam naudojimui:

1. Dyzeliniai varikliai, specialiai sukurti povandeniniams laivams;

2. Elektros varikliai, specialiai sukurti povandeniniams laivams, turintys visas šias charakteristikas:

a. Galingumas didesnis nei 0,75 MW (1 000 AG);

b. Greitas reversas;

c. Aušinimas skysčiu; ir

d. Visiškas uždarumas;

3. Dyzeliniai varikliai, turintys visas šias charakteristikas:

a. Galingumas lygus 37,3 kW (50 AG) arba didesnis ir

b. ‚Nemagnetinis' talpumas didesnis nei 75 % bendrosios masės;

Techninė pastaba

ML9 dalies b punkto 3 papunktyje terminas ‚nemagnetinis' reiškia, kad santykinė magnetinė skvarba yra mažesnė nei 2.

4. ‚Anaerobinės varomosios sistemos' (‚AIP'), specialiai sukurtos povandeniniams laivams;

Pastaba *ML9 dalies b punkto 4 papunktis netaikomas branduolinei energijai.*

Techninė pastaba

ML9 dalies b punkto 4 papunktyje, naudojant ‚AIP', panirusio povandeninio laivo varomoji sistema, nenaudodama atmosferos deguonies, gali veikti ilgiau nei su įprastomis baterijomis.

N.B. *Dėl branduolinės energijos varomosios įrangos žr. ML9 dalies h punktą.*

c. Povandeniniai aptikimo prietaisai, specialiai sukurti kariniam naudojimui, jų valdymo įranga ir komponentai, specialiai jiems sukurti kariniam naudojimui;

d. Tinklai kovai su povandeniniais laivais ir torpedomis, specialiai sukurti kariniam naudojimui;

e. Nenaudojama nuo 2003 m.;

f. Korpuso išvestys ir jungės, specialiai sukurtos kariniam naudojimui, užtikrinančios sąveiką su įranga, esančia laivo išorėje, ir komponentai, specialiai jiems sukurti kariniam naudojimui;

1 pastaba. *ML9 dalies f punktas apima vienlaidžio, daugialaidžio, bendraašio ir bangolaidžio tipo laivų junges ir korpusų išvestis, kurios yra nelaidžios vandeniui iš išorės ir išlaiko reikalaujamas charakteristikas daugiau nei 100 metrų jūros gylyje; ir skaidulines optines junges bei optines korpusų išvestis, specialiai sukurtas „lazeriniam" spinduliui perduoti, neatsižvelgiant į gylį.*

2 pastaba. *ML9 dalies f punktas netaikomas paprastiesiems varomiesiems velenams ir hidrodinaminių korpusų išvesčių valdymo prietaisams.*

g. Begarsiai guoliai, turintys bet kurią iš šių charakteristikų, jų komponentai ir tokių guolių turinti įranga, specialiai sukurti kariniam naudojimui:

1. Su dujų ar magnetiniais įtvarais;

2. Su aktyvia objekto atpažinimo kontrole; arba

3. Su vibracijos slopinimo kontrole;

h. Branduolinę energiją generuojanti įranga arba varomoji įranga, specialiai sukurta ML9 dalies a punkte nurodytiems laivams, ir komponentai, specialiai jiems sukurti ar ‚modifikuoti' kariniam naudojimui.

Techninė pastaba

ML9 dalies h punkte terminas ‚modifikuotas' reiškia struktūrinį, elektromechaninį ar kitokį pakeitimą, dėl kurio nekariniam naudojimui sukurtas objektas įgauna savybes, dėl kurių jis yra lygiavertis objektui, specialiai sukurtam kariniam naudojimui.

Pastaba *ML9 dalies h punktas apima „branduolinius reaktorius".*

ML10 **Šie „orlaiviai", „už orą lengvesni skraidomieji aparatai", „bepiločiai orlaiviai" („UAV"), aviaciniai varikliai, „suborbitiniai erdvėlaiviai" ir „orlaivių" įranga, susijusi įranga ir komponentai, specialiai sukurti arba modifikuoti kariniam naudojimui:**

N.B. *Dėl valdymo ir navigacinės įrangos – žr. ML11 dalį.*

a. Pilotuojami „orlaiviai" ir „už orą lengvesni skraidomieji aparatai" bei specialiai jiems sukurti komponentai;

1 pastaba. *ML10 dalies a punktas netaikomas specialiai kariniams tikslams sukurtiems „orlaiviams" ir „už orą lengvesniems skraidomiesiems aparatams" ar tų „orlaivių" modifikacijoms, kurie turi visas šias charakteristikas:*

a. Nėra koviniai „orlaiviai";

b. Nėra pritaikyti kariniam naudojimui ir neturi specialiai kariniam naudojimui skirtos ar modifikuotos įrangos ar priedų, ir

c. Vienos ar daugiau ES valstybių narių arba Vasenaro susitarime dalyvaujančių valstybių civilinės aviacijos institucijų buvo sertifikuoti civiliniam naudojimui.

2 pastaba. *ML10 dalies a punktas netaikomas „orlaiviams" ar „už orą lengvesniems skraidomiesiems aparatams", jei jie atitinka visus šiuos reikalavimus:*

a. Buvo pirmą kartą pagaminti iki 1946 m.;

b. Juose nėra ES bendrajame kariniame sąraše nurodytų gaminių, išskyrus atvejus, kai reikalaujama, kad tie gaminiai atitiktų vienos ar daugiau ES valstybių narių arba Vasenaro susitarime dalyvaujančių valstybių civilinės aviacijos institucijų nustatytus saugos ar tinkamumo skrydžiams standartus, ir

c. Juose nėra ES bendrajame kariniame sąraše nurodytų ginklų, išskyrus atvejus, kai jie yra neveikiantys ir nėra galimybės vėl pradėti juos naudoti.

b. Nenaudojama nuo 2011 m.;

c. Šie bepiločiai „orlaiviai" ir „už orą lengvesni skraidomieji aparatai" bei susijusi įranga bei specialiai jiems sukurti komponentai:

1. „UAV", nuotoliniu būdu pilotuojami skraidomieji aparatai (RPV), autonominės programuojamosios transporto priemonės ir bepiločiai „už orą lengvesni skraidomieji aparatai";

2. Paleidimo įranga, susigrąžinimo įranga ir antžeminė įranga;

3. Vadovavimui ar kontrolei sukurta įranga;

d. Varomieji aviaciniai varikliai ir specialiai jiems sukurti komponentai;

Pastaba *ML10 dalies d punktas netaikomas:*

a. Aviaciniams varikliams, sukurtiems arba modifikuotiems kariniam naudojimui, kuriuos vienos ar daugiau ES valstybių narių arba Vasenaro susitarime dalyvaujančių valstybių civilinės aviacijos institucijos sertifikavo naudojimui „civiliniame orlaivyje", arba specialiai jiems sukurtiems komponentams;

b. Stūmokliniams varikliams ar specialiai jiems sukurtiems komponentams, išskyrus tuos iš jų, kurie specialiai sukurti „bepiločiams orlaiviams";

c. Aviaciniams varikliams, kurie pirmą kartą buvo pagaminti prieš 1946 m.

e. Degalų papildymo ore įranga, specialiai sukurta arba modifikuota bet kuriai iš toliau išvardytų paskirčių, bei specialiai jai sukurti komponentai:

1. „Orlaiviams“, nurodytiems ML10 dalies a punkte, arba

2. Bepiločiams „orlaiviams“, nurodytiems ML10 dalies c punkte;

f. Antžeminei įrangai, specialiai sukurtai ML10 dalies a punkte nurodytiems „orlaiviams“ arba ML10 dalies d punkte nurodytiems aviaciniams varikliams;

1 pastaba. *ML10 dalies f punktas apima slėginę degalų papildymo įrangą ir įrangą, sukurtą operacijoms izoliuotose zonose palengvinti, įskaitant įrangą laive.*

2 pastaba. *ML10 dalies f punktas netaikomas:*

1. Standžiosioms vilktims;

2. Apsauginiams kilimėliai ir dangalams;

3. Kopėčioms, laipteliams ir platformoms;

4. Atsparoms, tvirtinimo priemonėms ir pritvirtinimo įrangai.

g. Orlaivio įgulos gyvybės palaikymo įranga, orlaivio įgulos saugos įranga ir kiti prietaisai, skirti gelbėtis avariniais atvejais, nenurodyti ML10 dalies a punkte, sukurti ML10 dalies a punkte nurodytiems „orlaiviams“ arba ML10 dalies j punkte nurodytiems „suborbitiniams erdvėlaiviams“;

Pastaba *ML10 dalies g punktas nėra taikomas orlaivio įgulos šalmams, kuriuose nėra ES bendrajame kariniame sąraše nurodytos įrangos arba jai skirtų pritvirtinimo arba montavimo įtaisų.*

N.B. *Dėl šalmų žr. taip pat ML13 dalies c punktą.*

h. Šie parašiutai, parasparniai ir susijusi įranga bei specialiai jiems sukurti komponentai:

1. Krovinių arba žmonių parašiutai;

N.B. *Dėl kitų karinių parašiutų žr. atitinkamą ML poziciją.*

2. Parasparniai;

3. Įranga, specialiai sukurta šuoliams iš didelio aukščio;

Pastaba *ML10 dalies h punkto 3 papunktis apima kostiumus, šalmus, kvėpavimo sistemas ir navigacijos įrangą.*

i. Kontroliuojamo išsiskleidimo įranga arba automatinės pilotavimo sistemos, sukurtos parašiutais nuleidžiamiems kroviniams.

j. Šie „suborbitiniai erdvėlaiviai“ ir susijusi įranga bei specialiai jiems sukurti arba modifikuoti komponentai:

1. „Suborbitinis erdvėlaivis“;

2. Paleidimo įranga, susigrąžinimo įranga ir antžeminė įranga;

3. Vadovavimui ar kontrolei sukurta įranga.

1 pastaba. *ML10 dalies a, d ir j punktuose specialiai sukurti komponentai ir susijusi įranga, skirta nekariniams „orlaiviams“, aviaciniams varikliams arba „suborbitiniams erdvėlaiviams“, modifikuoti kariniam naudojimui, apima tik tuos karinius komponentus ir susijusią karinę įrangą, kurie yra būtini modifikacijai kariniam naudojimui atlikti.*

2 pastaba. *ML10 dalies a ir j punktuose nurodyti kariniai tikslai apima kovos veiksmus, karinę žvalgybą, puolimą, karinius mokymus, materialinį-techninį aprūpinimą ir karinių pajėgų ar karinės įrangos transportavimą ir desantavimą.*

ML11 **Ši elektroninė įranga, „erdvėlaiviai“ ir jų komponentai, nenurodyti kituose ES bendrojo karinės įrangos sąrašo punktuose:**

a. Elektroninė įranga, specialiai sukurta kariniam naudojimui, ir specialiai jai sukurti komponentai;

Pastaba *ML11 dalies a punktas apima:*

a. Elektroninę atsakomųjų priemonių ir elektroninę atsakomąsias priemones neutralizuojančią įrangą, įskaitant trukdymo ir trukdymą slopinančią įrangą (t. y. įrangą, sukurtą pašaliniams ar klaidingiems signalams į radarą ar radijo ryšio imtuvus įvesti ar kitokiu būdu trukdyti priešo elektroniniams imtuvams priimti informaciją, mažinti jų funkcionalumą ir veiksmingumą, atitinkamai veikti ir jo atsakomųjų veiksmų įrangą);

b. Dažniui jautrias elektronines lempas;

c. Sekimo ir elektromagnetinio spektro stebėjimo elektronines sistemas arba įrangą, sukurtą karinės žvalgybos ar saugumo tikslams arba tokiam sekimui ir kontrolei neutralizuoti;

d. Povandeninių atsakomųjų priemonių, įskaitant akustinio ir magnetinio trukdymo bei imitavimo įrangą ir įrangą, sukurtą pašaliniams ar klaidingiems signalams į sonarinius imtuvus įvesti;

e. Duomenų tvarkymo apsaugos įrangą, duomenų apsaugos įrangą ir perdavimo bei signalizavimo linijos apsaugos įrangą, veikiančią kriptografinio funkcionalumo pagrindu;

f. Identifikavimo, autentifikavimo ir šifro įvedimo įrangą ir šifro valdymo, gamybos bei paskirstymo įrangą;

g. Valdymo ir navigacinę įrangą;

h. Skaitmeninę troposferinės sklaidos radijo ryšio siųstuvų įrangą;

i. Skaitmeninius demoduliatorius, specialiai sukurtus signalų žvalgybos tikslais;

j. ‚Automatines vadovavimo ir kontrolės sistemas‘.

Techninė pastaba

ML11 dalies a punkto j papunktyje (pastaboje),automatinės vadovavimo ir kontrolės sistemos‘ yra elektroninės sistemos, kurias pasitelkus įvedama, tvarkoma ir perduodama informacija, būtina efektyviam grupuotės, pagrindinės rikiuotės, taktinės rikiuotės, dalinio, laivo, padalinio ar ginkluotės, kuriems vadovaujama, veikimui. To pasiekiama naudojantis kompiuteriu ir kita specializuota aparatine įranga, sukurta padėti vykdyti karinio vadovavimo ir kontrolės organizavimo funkcijas. Automatinės vadovavimo ir kontrolės sistemos pagrindinės funkcijos: veiksmingas automatinis informacijos rinkimas, kaupimas, saugojimas ir tvarkymas; padėties bei aplinkybių, turinčių įtakos kovos veiksmų parengimui bei vykdymui, vaizdavimas; operatyviniai ir taktiniai skaičiavimai siekiant paskirstyti išteklius pajėgų grupuotėms arba kovos rikiuotės ar išskleidimo į kovos rikiuotę elementams atsižvelgiant į operacijos tikslą ar etapą; duomenų parengimas siekiant įvertinti situaciją ir priimti sprendimus bet kuriuo operacijos ar mūšio momentu; operacijų imitacija kompiuteriu.

N.B. *Dėl „programinės įrangos“, susijusios su kariniu „programine įranga“ valdomu radijo ryšiu (SDR) – žr. ML21 dalį.*

b. Trukdymo įranga, sukurta arba modifikuota taip, kad trukdytų „palydovinės navigacijos sistemų“ teikiamų padėties nustatymo, navigacijos ar laiko nustatymo paslaugų priėmimui, veikimui ar veiksmingumui, ir specialiai jai sukurti komponentai;

c. „Erdvėlaiviai“, specialiai suprojektuoti arba modifikuoti kariniam naudojimui, „erdvėlaivių“ komponentai, specialiai sukurti kariniam naudojimui.

ML12 **Šios didelio greičio kinetinės energijos ginklų sistemos ir su jomis susiję įrenginiai bei specialiai jiems sukurti komponentai:**

a. Kinetinės energijos ginklų sistemos, specialiai sukurtos taikiniui sunaikinti ar pradėtam veiksmui taikinio atžvilgiu nutraukti;

b. Specialiai sukurti bandymų ir vertinimo įrenginiai, bandymų modeliai, įskaitant diagnostikos įrenginius ir taikinius, skirtus šovinių ir sistemų dinaminiam kinetinės energijos išbandymui.

N.B. *Dėl ginklų sistemų, naudojančių pokalibrinius šaudmenis ar tik cheminę varomąją jėgą, ir jų amunicijos žr. ML1–ML4 dalis.*

1 pastaba. *ML12 dalis apima ir šias sistemas, kai jos specialiai sukurtos kinetinėms energijos ginklų sistemoms:*

a. Paleidimo varomąsias sistemas, galinčias paprastu ar greitėjančiu šaudymo metodu didesnius nei 0,1 g objektus akceleruoti didesniu nei 1,6 km/s greičiu;

b. Pagrindinius energijos gamybos, elektrinės apsaugos, energijos kaupimo (pvz., didelės energijos kaupiklius), terminio valdymo priemonių galios palaikymo, įjungimo ar kuro naudojimo įrenginius; energijos šaltinio, ginklo bei kitokių elektrinių galvučių valdymo funkcijų elektrines jungtis;

N.B. *Dėl didelės energijos kaupiklių taip pat žr. ES dvejopo naudojimo objektų sąrašo 3A001 pozicijos e punkto 2 papunktį.*

c. Taikinio nustatymo, sekimo, šaudymo kontrolės ar sunaikinimo laipsnio įvertinimo sistemas;

d. Sviedinių savaiminio nutaikymo, valdymo ar varomosios jėgos nukreipimo (šoninės akceleracijos) sistemas.

2 pastaba. *ML12 dalis taikoma ginklų sistemoms, naudojančioms bet kurią iš šių rūšių varomosios jėgos energiją:*

a. Elektromagnetinę;

b. Elektroterminę;

c. Plazmą;

d. Lengvąsias dujas; arba

e. Cheminę (kai ji naudojama kartu su bet kuria iš pirmiau išvardytųjų).

ML13 **Ši šarvuotoji ar apsauginė įranga, konstrukcijos, komponentai ir priedai:**

a. Metalo ar nemetalo šarvuotosios plokštės, turinčios bet kurią iš šių charakteristikų:

1. Pagamintos pagal karinius standartus arba specifikacijas arba

2. Tinkamos kariniam naudojimui;

N.B. *Dėl šarvuotės plokščių žr. ML13 dalies d punkto 2 papunktį.*

b. Metalo ir ne metalo medžiagų konstrukcijos bei jų deriniai, specialiai sukurti karinių sistemų balistinei apsaugai, bei specialiai jiems sukurti komponentai;

c. Šie šalmai ir specialiai jiems suprojektuoti komponentai bei pagalbiniai reikmenys:

1. Šalmai, pagaminti pagal karinius standartus ar specifikacijas arba panašius nacionalinius standartus;

2. Gaubtai, vidiniai apsauginiai sluoksniai ar minkšti įklotai, specialiai suprojektuoti ML13 dalies c punkto 1 papunktyje nurodytiems šalmams;

3. Pridedamieji balistinės apsaugos elementai, specialiai suprojektuoti ML13 dalies c punkto 1 papunktyje nurodytiems šalmams.

N.B. *Dėl kitų karinio šalmo komponentų arba priedų, žr. atitinkamą ES bendrojo karinės įrangos sąrašo poziciją.*

d. Ši šarvuotė ar apsauginiai drabužiai ir jų komponentai:

1. Minkšta šarvuotė ar apsauginiai drabužiai, pagaminti pagal karinius standartus ar specifikacijas arba pagal jų atitikmenis ir specialiai jiems sukurti komponentai;

Pastaba *ML13 dalies d punkto 1 papunktyje kariniai standartai ar specifikacijos apima bent specifikacijas dėl apsaugos nuo skeveldrų.*

2. Kietos šarvuotės plokštės, kuriomis pasiekiamas III ar aukštesnis balistinės apsaugos lygis (pagal 2008 m. liepos mėn. NIJ 0101.06) ar „lygiaverčiai standartai“.

1 pastaba. *ML13 dalies b punktas apima medžiagas, specialiai sukurtas į sprogimą reaguojančiai apsaugai formuoti arba karinėms priedangoms statyti.*

2 pastaba. *ML13 dalies c punktas netaikomas šalmams, jei jie atitinka visus šiuos reikalavimus:*

a. Buvo pirmą kartą pagaminti iki 1970 m. ir

b. Nėra suprojektuoti ar modifikuoti taip, kad juose galėtų būti įtaisyti ES bendrajame karinės įrangos sąraše nurodyti objektai, arba nėra tokiais objektais aprūpinti.

3 pastaba. *ML13 dalies c ir d punktai netaikomi šalmams, šarvuotėms ir apsauginiams drabužiams, dėvimiems asmeninės apsaugos tikslais.*

4 pastaba. *ML13 dalies c punkte nurodyti tik tie bombas neutralizuojantiems darbuotojams specialiai sukurti šalmai, kurie yra specialiai sukurti kariniam naudojimui.*

5 pastaba. *ML13 dalies d punkto 1 papunktis netaikomas akių apsaugams.*

N.B. *Dėl akių apsaugų nuo „lazerio“ žr. ML17 dalies o punktą.*

N.B. 1 *Taip pat žr. ES dvejopo naudojimo objektų sąrašo 1A005 poziciją.*

N.B. 2 *„Pluoštinėms ar gijinėms medžiagoms“, naudojamoms šarvuotėms ir šalmams gaminti – žr. ES dvejopo naudojimo objektų sąrašo 1C010 poziciją.*

ML14 **‚Specializuota įranga, skirta karinėms pratyboms‘ arba karinių scenarijų imitavimui, simuliatoriai, specialiai sukurti mokymui naudotis visais šautuvais ir ginklais, nurodytais ML1 ar ML2 dalyse, ir specialiai jiems sukurti komponentai bei priedai.**

1 pastaba. *ML14 dalis apima vaizdo atkūrimo ir interaktyvios aplinkos sistemas, skirtas simuliatoriams, jei jos yra specialiai sukurtos ar modifikuotos kariniam naudojimui.*

2 pastaba. *ML14 dalis netaikoma įrangai, specialiai sukurtai mokymui naudotis medžiokliniais ar sportiniais ginklais.*

3 pastaba. *‚Specializuota karinėms pratyboms skirta įranga‘ apima karinių veiksmų treniruoklius, skrydžio valdymo treniruoklius, radaro taikinius-treniruoklius, radarų taikinių generatorius, šaudymo pratybų prietaisus, kovos su povandeniniais laivais treniruoklius, skraidymo simuliatorius (įskaitant centrifugas lakūnams ar astronautams rengti), radarų treniruoklius, skraidymo įrangos imitacinius treniruoklius, navigacinius treniruoklius, raketų paleidimo treniruoklius, taikinių įrangą, bepiločius „orlaivius“, ginkluotės treniruoklius, nepilotuojamų „orlaivių“ treniruoklius, mobiliuosius pratybų įrenginius ir antžeminių operacijų mokymo įrangą.*

ML15 **Ši vaizdo atkūrimo ar atsakomųjų priemonių įranga, specialiai sukurta kariniam naudojimui, ir specialiai jai sukurti komponentai bei priedai:**

a. Filmavimo ir vaizdo apdorojimo įranga;

b. Fotoaparatai, fotografinė įranga ir juostų apdorojimo įranga;

c. Vaizdo stiprinimo įranga;

d. Infraraudonųjų spindulių arba terminė vaizdo atkūrimo įranga;

e. Radarinė sensorinė vaizdo atkūrimo įranga;

f. Atsakomųjų priemonių arba atsakomąsias priemones neutralizuojanti įranga, skirta ML15 dalies a–e punktuose nurodytai įrangai.

Pastaba *ML15 dalies f punktas apima įrangą, sukurtą karinių vaizdo sistemų veikimui neutralizuoti arba efektyvumui susilpninti ar tokiam ardomajam poveikiui sumažinti.*

Pastaba *ML15 dalis netaikoma „pirmosios kartos vaizdo stiprinimo elektroniniams vamzdeliams“ ar įrangai, specialiai sukurtai naudojant „pirmosios kartos vaizdo stiprinimo elektroninius vamzdelius“.*

N.B. *Dėl ginklų taikiklių, kuriems naudojami „pirmosios kartos vaizdo stiprinimo elektroniniai vamzdeliai“, žr. ML1 ir ML2 dalis bei ML5 dalies a punktą.*

N.B. *Taip pat žr. ES dvejopo naudojimo objektų sąrašo 6A002 pozicijos a ir b punktus ir 6A003 pozicijos b punktą.*

ML16 **Liejiniai, atliejos ir kiti pusgaminiai, specialiai pagaminti gaminiams, nurodytiems ML1–ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 ar ML19 dalyse.**

Pastaba *ML16 dalis taikoma pusgaminiams, kai jie atpažįstami pagal medžiagos sudėtį, formą arba funkcijas.*

ML17 **Ši įvairi įranga, medžiagos ir „bibliotekos“ bei specialiai joms sukurti komponentai:**

a. Šie nardymo ir povandeninio plaukiojimo aparatai, specialiai sukurti ar modifikuoti kariniam naudojimui:

1. Izoliuojamieji nardymui skirti uždaro ar pusiau uždaro ciklo kvėpavimo aparatai;

2. Povandeninio plaukiojimo aparatai, specialiai sukurti naudoti kartu su ML17 dalies a punkto 1 papunktyje nurodytais nardymo aparatais;

N.B. *Taip pat žr. ES dvejopo naudojimo objektų sąrašo 8A002 pozicijos q punktą.*

b. Statybos įranga, specialiai sukurta kariniam naudojimui;

c. Elektros instaliacija, danga ir apdorojimas, skirti objekto atpažinimo galimybei mažinti, specialiai sukurti kariniam naudojimui;

d. Lauko inžinerinė įranga, specialiai sukurta naudoti kovos zonoje;

e. „Robotai“, „robotų“ valdymo įranga ir „robotų“ „galutiniai vykdymo įtaisai“, turintys bet kurią iš šių charakteristikų:

1. Specialiai sukurta kariniam naudojimui

2. Juose yra priemonės, saugančios hidraulines linijas nuo balistinių skeveldrų iš išorės padarytų sužeidimų (pvz., savaime izoliuojančios linijos), ir jie gali naudoti hidraulinius skysčius, kurių užsidegimo temperatūra yra aukštesnė negu 839 K (566°C), arba

3. Specialiai sukurti ar gali veikti ‚elektromagnetinio pulso' (‚EMP') aplinkoje;

Techninė pastaba

ML17 dalies e punkto 3 papunktyje ‚EMP' neapima netyčinių netoliese esančios įrangos (t. y. mašinų, įtaisų ar elektroninių prietaisų) elektromagnetinės radiacijos ar žaibo sukeltų trikdžių.

f. „Bibliotekos“, specialiai sukurtos ar modifikuotos kariniam naudojimui kartu su ES bendrajame karinės įrangos sąraše nurodytomis sistemomis, įranga ar komponentais;

g. Branduolinę energiją generuojanti įranga arba varomoji įranga, kitur nenurodyta, specialiai sukurtus kariniam naudojimui, ir komponentai, specialiai jiems sukurti ar ‚modifikuoti' kariniam naudojimui;

Pastaba *ML17 dalies g punktas apima „branduolinius reaktorius“.*

h. Kita specialiai kariniam naudojimui sukurta įranga ir medžiagos, apdorotos ar padengtos danga, skirtos objekto atpažinimo galimybei mažinti, nenurodyta kituose ES bendrojo karinės įrangos sąrašo punktuose;

i. Simuliatoriai, specialiai sukurti kariniams „branduoliniams reaktoriams“;

j. Mobiliosios remonto dirbtuvės, specialiai įrengtos ar ‚modifikuotos‘ karinei įrangai remontuoti;

k. Lauko generatoriai, specialiai sukurti ar ‚modifikuoti‘ kariniam naudojimui;

l. ISO įvairiarūšio transporto konteineriai arba nuimamieji transporto priemonių kėbulai, specialiai sukurti ar ‚modifikuoti‘ kariniam naudojimui;

m. Keltai, nenurodyti kituose ES bendrojo karinės įrangos sąrašo punktuose, tiltai ir pontonai, specialiai sukurti kariniam naudojimui;

n. Bandomieji modeliai, specialiai sukurti objektams, nurodytiems ML4, ML6, ML9 ar ML10 dalyse, „tobulinti“;

o. Apsaugos nuo „lazerių“ įranga (pvz., akių arba jutiklių apsaugos), specialiai sukurta kariniam naudojimui;

p. „Kuro elementai“, nenurodyti kituose ES bendrosios karinės įrangos sąrašo punktuose, specialiai sukurti ar ‚modifikuoti‘ kariniam naudojimui.

Techninė pastaba

1. Nenaudojama nuo 2014 m.;

2. ML17 dalyje terminas ‚modifikuotas‘ reiškia struktūrinį, elektromechaninį ar kitokį pakeitimą, dėl kurio nekariniam naudojimui sukurtas objektas įgauna savybes, dėl kurių jis yra lygiavertis objektui, specialiai sukurtam kariniam naudojimui.

ML18 **Ši ‚gamybos‘ įranga, bandymų atitinkamoje aplinkoje aparatūra ir komponentai:**

a. Specialiai sukurta ar modifikuota įranga, skirta ES bendrajame karinės įrangos sąraše nurodytiems objektams ‚gaminti‘, ir specialiai jai sukurti komponentai;

b. Specialiai suprojektuota bandymų atitinkamoje aplinkoje aparatūra, skirta ES bendrajame karinės įrangos sąraše nurodytiems objektams sertifikuoti, kvalifikuoti ar bandyti, ir jai specialiai suprojektuota įranga, nenurodyta kitur.

Techninė pastaba

ML18 dalyje terminas ‚gamyba‘ apima projektavimą, tyrimą, gaminimą, bandymą ir tikrinimą.

ML19 **Šios kreipiamosios energijos ginklų (DEW) sistemos, su jomis susijusių arba atsakomųjų priemonių įranga ir bandymų modeliai, bei specialiai jiems sukurti komponentai:**

a. ML19 dalies f punkte nenurodytos „lazerio“ ‚ginklų sistemos‘;

b. Šviesos pluošto dalelių ‚ginklų sistemos‘;

c. Didelio galingumo radijo dažnio ‚ginklų sistemos‘;

d. Įranga, specialiai sukurta ML19 dalies a–c punktuose nurodytoms sistemoms surasti, atpažinti arba nuo jų gintis;

e. ML19 dalyje nurodytų sistemų, įrangos ir komponentų fizinių bandymų modeliai;

f. „Lazerio“ sistemos, specialiai sukurtos sukelti ilgalaikį apakimą technologijomis nesustiprintam matymui, tai yra, neapsaugotoms žmogaus akims arba žmogaus akims su regos korekcijos optiniais prietaisais.

1 pastaba. DEW sistemos, nurodytos ML19 dalyje, apima sistemas, kurių galimybes lemia kontroliuojamas pritaikymas:

a. Reikiamos energijos „lazerių“, kuriais naikinama panašiai kaip ir įprastine amunicija;

b. Dalelių akceleratorių, formuojančių elektringų ar neutralių naikinamosios galios dalelių srautą;

c. Didelio galingumo impulso arba vidutinio galingumo radijo dažnių srautų siųstuvai, sukuriantys pakankamai stiprius laukus, kad išvestų iš rikiuotės tolimo taikinio elektroninę grandinę.

2 pastaba. *ML19 dalis apima šią įrangą, specialiai sukurtą DEW sistemoms:*

a. Pagrindinius energijos gamybos, kaupimo, įjungimo, galios palaikymo ar kuro naudojimo įrenginius;

b. Taikinio nustatymo ar sekimo sistemas;

c. Sistemas, kuriomis galima nustatyti taikiniui padarytą žalą, sunaikinimą ar veiksmo nutraukimą;

d. Srauto valdymo, skleidimo ar nutaikymo įrangą;

e. Įrenginius su kintamojo sukimosi srautu, skirtus operacijoms su greitai kintančiu taikiniu;

f. Pritaikomąją optiką ir fazės jungiklius;

g. Srovės injektorius neigiamų vandenilio jonų srautams;

h. „Tinkamų naudoti kosmose“ akceleratorių komponentus;

i. Neigiamų jonų srauto nukreipimo įrenginius;

j. Įrenginius didelės galios jonų srautui kontroliuoti ir nukreipti;

k. „Tinkamų naudoti kosmose“ įrenginių dangą, skirtą neigiamoms vandenilio izotopų srovėms neutralizuoti.

Techninė pastaba

ML19 dalyje ‚ginklų sistemos‘ yra sukurtos taikiniams pažeisti, sunaikinti arba priversti juos nutraukti savo vykdomą užduotį.

ML20 **Ši kriogeninė ir „superlaidi“ įranga bei specialiai jai sukurti komponentai bei priedai:**

a. Įranga, specialiai sukurta arba suderinta taip, kad ją būtų galima įmontuoti karinėje žemės, jūrų, oro desanto ar kosmoso priemonėje, ir galinti veikti tai priemonei judant bei sukurti arba palaikyti temperatūrą, žemesnę nei 103 K (–170 °C);

Pastaba *ML20 dalies a punktas apima mobiliąsias sistemas, į kurių sudėtį įeina priedai ar komponentai, pagaminti iš nemetalų arba elektrai nelaidžių medžiagų, pvz., plastmasės arba epoksidais impregnuotų medžiagų.*

b. „Superlaidi“ elektros įranga (rotacinės mašinos arba transformatoriai), specialiai sukurta arba sukonfigūruota taip, kad ją būtų galima įmontuoti karinėje žemės, jūrų, oro desanto ar kosmoso transporto priemonėje, ir galinti veikti transporto priemonei judant.

Pastaba *ML20 dalies b punktas netaikomas nuolatinės srovės hibridiniams vienpoliams generatoriams su vieno stiebo normalia metaline armatūra, kuri sukasi superlaidžių apvijų sukurtame magnetiniame lauke, jeigu tos apvijos yra vieninteliai superlaidūs komponentai, esantys generatoriuje.*

ML21 **Ši „programinė įranga“:**

a. „Programinė įranga“, specialiai sukurta ar modifikuota bet kuriam iš šių tikslų:

1. ES bendrajame karinės įrangos sąraše nurodytos įrangos „kūrimui“, „gamybai“, eksploatavimui ar priežiūrai;

2. ES bendrajame karinės įrangos sąraše nurodytų medžiagų „kūrimui“ ar „gamybai“, arba

3. ES bendrajame karinės įrangos sąraše nurodytos „programinės įrangos“ „kūrimui“, „gamybai“, eksploatavimui ar priežiūrai;

b. Ši specialioji „programinė įranga“, kuri nėra nurodyta ML21 dalies a punkte:

1. „Programinė įranga“, specialiai sukurta kariniam naudojimui ir specialiai sukurta kovinių ginklų sistemoms modeliuoti, imituoti ar įvertinti;

2. „Programinė įranga“, specialiai sukurta kariniam naudojimui ir specialiai sukurta karinių operacijų scenarijams kurti ar imituoti;

3. „Programinė įranga“, skirta nustatyti įprastinių, branduolinių, cheminių ar biologinių ginklų poveikį;

4. „Programinė įranga“, specialiai sukurta kariniams tikslams ir specialiai sukurta taikyti vadovavimo, ryšių, kontrolės ir žvalgybos (C^3I) arba vadovavimo, ryšių, kontrolės, kompiuterių ir žvalgybos (C^4I) srityje;

5. „Programinė įranga“, specialiai sukurta ar modifikuota karinėms puolamosioms kibernetinėms operacijoms vykdyti;

1 pastaba. *ML21 dalies b punkto 5 papunktis apima „programinę įrangą“, sukurtą ES bendrajame karinės įrangos sąraše nurodytoms sistemoms, įrangai ar „programinei įrangai“, kibernetinės žvalgybos ir kibernetinio vadovavimo bei kontrolės „programinei įrangai“ naikinti, gadinti, efektyvumui mažinti ar trikdyti.*

2 pastaba. *ML21 dalies b punkto 5 papunktis netaikomas „pažeidžiamumo problemų atskleidimui“ arba „reagavimui į kibernetinius incidentus“, kai tai susiję su nekarine gynybine kibernetinio saugumo parengtimi ar reagavimu.*

c. „Programinė įranga“, nenurodyta ML21 dalies a ar b punkte, specialiai sukurta ar modifikuota tam, kad sudarytų sąlygas naudoti įrangą, nenurodytą ES bendrajame karinės įrangos sąraše, vykdant tokias karines funkcijas, kurioms vykdyti naudojama įranga, nurodyta ES bendrajame karinės įrangos sąraše.

N.B. *Dėl bendrosios paskirties „skaitmeninių kompiuterių“ su įdiegta „programine įranga“, nurodyta ML21 dalies c punkte, žr. sistemas, įrangą ar komponentus, nurodytus ES bendrajame karinės įrangos sąraše.*

ML22 **Ši „technologija“:**

a. ML22 dalies b punkte nenurodyta „technologija“, „reikalinga“ ES bendrajame karinės įrangos sąraše nurodytų objektų „kūrimui“, „gamybai“, eksploatavimui, įdiegimui, priežiūrai (tikrinimui), taisymui, kapitaliniam remontui ar atnaujinimui;

b. Ši „technologija“:

1. „Technologija“, „reikalinga“ ES bendrajame karinės įrangos sąraše nurodytų objektų, jų pilnų gamybos įrenginių kūrimui, komponentų surinkimui, eksploatavimui, priežiūrai ir remontui, net jeigu tokie gamybos įrenginių komponentai nėra nurodyti;

2. „Technologija“, „reikalinga“ mažo kalibro ginklų „kūrimui“ ir „gamybai“, net jei ji naudojama mažo kalibro antikvarinių ginklų kopijoms gaminti;

3. Nenaudojama nuo 2013 m.;

N.B. *Dėl ML22 dalies b punkto 3 papunktyje anksčiau nurodytos „technologijos“ sąvokos žr. ML22 dalies a punktą.*

4. Nenaudojama nuo 2013 m.;

N.B. *Dėl ML22 dalies b punkto 4 papunktyje anksčiau nurodytos „technologijos“ sąvokos žr. ML22 dalies a punktą.*

5. „Technologija“, „reikalinga“ tik „biokatalizatorių“, nurodytų ML7 dalies i punkto 1 papunktyje, naudojimui karinėse medžiagose-nešikliuose ar karinėse medžiagose.

1 pastaba. *„Technologija“, „reikalinga“ ES bendrajame karinės įrangos sąraše nurodytų objektų „kūrimui“, „gamybai“, eksploatavimui, įdiegimui, priežiūrai (tikrinimui), taisymui, kapitaliniam remontui ar atnaujinimui, yra kontroliuojama net ir tada, kai naudojama ES bendrajame karinės įrangos sąraše nenurodytam objektui.*

2 pastaba. *ML22 dalis netaikoma:*

a. *„Technologijai“, būtinai tų objektų, kurie nekontroliuojami arba kuriuos leidžiama eksportuoti, įdiegimui, veikimui, priežiūrai (tikrinimui) ar remontui;*

b. *„Viešo naudojimo“ „technologijai“, skirtai „pagrindiniams moksliniams tyrimams“ arba patentų programoms reikalinga būtiniausia informacija;*

c. *„Technologijai“, skirtai nuolatiniam impulsui tiekti civilinio transporto įrenginiams magnetinės indukcijos būdu.*

ŠIAME SĄRAŠE VARTOJAMŲ TERMINŲ APIBRĖŽTYS

Šiame sąraše vartojamų terminų apibrėžtys pateikiamos abėcėlės tvarka.

1 pastaba. *Apibrėžti terminai vartojami visame sąraše. Nuorodos yra tik konsultacinio pobūdžio ir neturi poveikio sąraše apibrėžtų terminų bendram vartojimui.*

2 pastaba. *Kai šiame sąvokų apibrėžčių sąraše pateikti žodžiai ir terminai vartojami tik apibrėžta reikšme, tai nurodoma juos išskiriant „dvigubomis kabutėmis“ („“). Kitais atvejais žodžiai ir terminai vartojami bendrai priimtomis (žodyno) reikšmėmis, išskyrus atvejus, jei čia pat pateikiamas konkrečios kontrolės priemonės apibrėžimas.*

ML1, 8, 10, 14	„Orlaiviai“	Bet koks orlaivis, galintis pradėti skrydį bei tęsti kontroliuojamą skrydį ir navigaciją, orlaivyje nesant žmogui.
ML22	„Pagrindiniai moksliniai tyrimai“	Eksperimentinis arba teorinis darbas, kurio pagrindinis tikslas – įgyti naujų žinių apie pagrindinius reiškinių principus arba stebimus faktus, ir kuriuo nebūtinai pirmiausia siekiama konkrečių praktinių tikslų ar uždavinių sprendimo.
ML7, 22	„Biokatalizatoriai“	‚Fermentai (enzimai)‘, skirti konkrečioms cheminėms arba biocheminėms reakcijoms arba kiti biologiniai junginiai, kurie jungiasi su KN medžiagomis ir pagreitina jų suardymą. *Techninė pastaba* *‚Fermentai (enzimai)‘ – konkrečių cheminių arba biocheminių reakcijų „biokatalizatoriai“.*
ML7	„Biologinės medžiagos“	Patogenai arba toksinai, parinkti arba modifikuoti (pvz., keičiant grynumą, laikymo ilgalaikiškumą, kenksmingumą, pasklidimo charakteristikas arba atsparumą ultravioletinei spinduliuotei), siekiant žaloti žmones ar gyvūnus, gadinti įrangą, kenkti derliui arba aplinkai.
ML4, 10	„Civiliniai orlaiviai“	„Orlaiviai“, vienos ar daugiau ES valstybių narių arba Vasenaro susitarime dalyvaujančių valstybių civilinės aviacijos kompetentingų institucijų pagal paskirtį įrašyti į paskelbtus tinkamumo skraidyti pažymėjimų sąrašus, skirti skraidyti komerciniais civiliniais vidaus ir tarptautiniais maršrutais arba naudoti teisėtais civiliniais, asmeniniais arba verslo tikslais.
ML21	„Reagavimas į kibernetinius incidentus“	Būtinos informacijos apie kibernetinio saugumo incidentą mainai su asmenimis ar organizacijomis, atsakingomis už ištaisymo priemonių taikymą ar jų koordinavimą siekiant išspręsti kibernetinio saugumo incidentą.
ML17, 21, 22	„Kūrimas“	Visi etapai prieš serijinę gamybą, pavyzdžiui, projektavimas, projekto tyrimas, projekto analizė, projekto koncepcijos, prototipų surinkimas ir bandymai, bandomosios gamybos schemos, projektavimo duomenys, projektavimo duomenų transformavimo į gaminį procesas, konfigūracijos projektavimas, tarpusavio funkciškumo projektavimas, išdėstymas.
ML21	„Skaitmeninis kompiuteris“	Įrenginys, kuriuo, naudojant vieną ar kelis diskrečiuosius kintamuosius, galima atlikti visas toliau išvardytas operacijas: a. Priimti duomenis; b. Saugoti duomenis arba komandas pastoviosiose arba keičiamosiose (įrašomosiose) atmintinėse; c. Apdoroti duomenis pagal saugomas ir modifikuojamas komandų sekas ir d. Užtikrinti duomenų išvedimą. *Techninė pastaba* *Saugomų komandų sekų modifikavimas apima pastoviųjų atmintinių pakeitimą, tačiau ne fizinį montažo ar tarpusavio sujungimų keitimą.*

ML17	„Galutiniai vykdymo įtaisai“	Griebtuvai, ‚aktyvieji įrankiniai įtaisai‘ ir bet kurios kitos įrankinės priemonės, kurios yra įdedamos į „roboto“ manipuliatoriaus rankos laikiklinį antgalį. *Techninė pastaba* *‚Aktyvieji įrankiniai įtaisai‘ – įtaisai, naudojami suteikti ruošiniui judesio jėgą, apdorojimo energiją arba judesio kryptį.*
ML8	„Energetinės medžiagos“	Medžiagos ar mišiniai, kurie chemiškai reaguoja išskirdami energiją, reikalingą taikant juos pagal paskirtį. „Sprogstamosios medžiagos“, „pirotechnika“ ir „svaidomieji sprogmenys“ priklauso energetinių medžiagų poklasiams.
ML6, 13	„Lygiaverčiai standartai“	Panašūs nacionaliniai ar tarptautiniai standartai, kuriuos pripažįsta viena ar daugiau ES valstybių narių arba Vasenaro susitarime dalyvaujančių valstybių ir kurie taikomi atitinkamam įrašui.
ML8, 18	„Sprogstamosios medžiagos“	Kietos, skystos ar dujinės medžiagos arba medžiagų mišiniai, kurie naudojant juos kovinėse galvutėse, naikinimo ir kitose priemonėse kaip inicijuojančius užtaisus, tarpinius detonatorius arba pagrindinius užtaisus, turi detonuoti.
ML13	„Pluoštinės ar gijinės medžiagos“	apima: a. Tolydžiuosius viengijus siūlus; b. Tolydžiuosius verpalus ir pusverpalius; c. Juostas, audinius, atsitiktinai išsidėsčiusius plaušus ir kaspinus; d. Smulkintą pluoštą, štapelinį pluoštą ir koherentines pluoštines dangas; e. Monokristalinius arba polikristalinius bet kokio ilgio adatinius darinius; f. Aromatinę poliamidinę celiuliozę.
ML15	„Pirmosios kartos vaizdo stiprinimo elektroniniai vamzdeliai“	Elektrostatinio židinio vamzdeliai, kuriuose naudojamas įvesties ir išvesties šviesolaidinės arba stiklo plokštės, daugiašarmiai fotokatodai (S-20 arba S-25), bet ne mikrokanalinių plokštelių stiprintuvai.
ML17	„Kuro elementas“	Elektrocheminis prietaisas, kuris paverčia cheminę energiją tiesiogiai nuolatine elektros srove, naudodamas kurą iš išorėje esančio šaltinio.
ML22	„Viešo naudojimo“	Tai „technologija“ arba „programinė įranga“, kuria leidžiama naudotis neapribojant tolesnio jos platinimo. *Pastaba* *Autorių teisių apribojimai nereiškia, kad „technologija“ arba „programinė įranga“ nėra „viešo naudojimo“.*
ML9, 13, 17, 19	„Lazeris“	Objektas, kuriuo sukuriama šviesa, kuriai būdingas erdvinis ir laikinis koherentiškumas, ją sustiprinant priverstine spinduliuote.
ML17	„Biblioteka“ (parametrinė techninė duomenų bazė)	Techninės informacijos rinkinys, kuriuo remiantis gali būti pagerintas atitinkamų sistemų, įrangos ar komponentų veikimas.
ML10	„Už orą lengvesni skraidomieji aparatai“	Balionai ir „dirižabliai“, kuriuose pakilimui naudojamas karštas oras ar lengvesnės už orą dujos, pavyzdžiui, helis ar vandenilis. *Techninė pastaba* *„Dirižablis“* *Variklio varoma oro transporto priemonė, kurioje pakilimui naudojamos už orą lengvesnės dujos (dažniausiai helis, anksčiau – vandenilis).*

ML9, 17	„Branduolinis reaktorius“	Apima objektus, esančius reaktoriaus korpuse arba tiesiogiai į jį įdedamus, įrangą, kuri valdo galios lygį aktyviojoje srityje, ir komponentus, kurie paprastai talpina ar tiesiogiai liečiasi su aktyviąja branduolinio reaktoriaus sritimi arba valdo pirminį reaktoriaus šilumnešį.
ML8	„Pirmtakai“	Specializuotos cheminės medžiagos, naudojamos gaminant sprogmenis.
ML 21, 22	„Gamyba“	Visi gamybos etapai, pavyzdžiui, gamybos technologija, gaminimas, integravimas, surinkimas (montavimas), tikrinimas, bandymas, kokybės laidavimas.
ML8	„Svaidomosios medžiagos“	Cheminės medžiagos ar mišiniai, kurie chemiškai reaguoja išskirdami didelį kontroliuojamos apimties karštų dujų kiekį, skirtą mechaniniam darbui atlikti.
ML2, 4, 8	„Pirotechnika“	Kietųjų ir skystųjų degalų ir oksiduojančiųjų medžiagų mišiniai, kuriuos uždegus vyksta energetinė cheminė reakcija, kurios apimtis kontroliuojama ir kuria siekiama užtikrinti konkretų vėlinimą arba išskirti šilumos, dūmų, matomos šviesos, infraraudonųjų spindulių kiekius ar sukelti tam tikro stiprumo triukšmą. Piroforika – pirotechnikos poklasis, į kurį neįeina oksiduojančiosios medžiagos, tačiau kuriam priklausančios medžiagos užsidega nuo sąlyčio su oru.
ML22	„Reikalinga“	Kai tai taikoma „technologijai“, apibūdina tik tas „technologijos“ dalis, kurios yra ypač svarbios, norint pasiekti ar išplėsti valdomo vykdymo lygį, charakteristikas arba funkcijas. Tokia „reikalinga“ „technologija“ gali būti naudojama skirtinguose produktuose.
ML7	„Medžiagos riaušėms malšinti“ („RCA“)	Medžiagos, kurios, numatomomis sąlygomis naudojant riaušėms malšinti, žmonėms sparčiai sukelia jutiminį suerzinimą arba pasižymi neutralizuojančiu fiziniu poveikiu, kuris baigiasi netrukus po to, kai baigiasi tų medžiagų poveikis. (Ašarinės dujos priklauso „medžiagų riaušėms malšinti“ pogrupiui.) *Pastaba. „RCA“, be kita ko, yra:* *1. α-brombenzenacetonitrilas, (Brombenzilcianidas) (CA) (CAS 5798-79-8);* *2. [(2-chlorfenil) metilenas] propandinitrilas, (o-chlorbenzilidenmalononitrilas (CS) (CAS 2698-41-1);* *3. 2-chloro-1- feniletanonas, fenilacilchloridas (ω-chloroacetofenonas (CN) (CAS 532-27-4);* *4. Dibenz-(b, f)-1,4-oksazapinas, (CR) (CAS 257-07-8);* *5. 10-chloro-5, 10-dihidrofenarsazinas (Fenarsazino chloridas), (Adamsitas), (DM) (CAS 578-94-9);* *6. N-nonanoilmorfolinas (MPA) (CAS 5299-64-9).*
ML17	„Robotas“	Manipuliavimo mechanizmas, kuris gali judėti tolygia trajektorija arba iš vienos vietos į kitą ir kuriame gali būti naudojami jutikliai; jis turi visas toliau išvardytas charakteristikas: a. Yra daugiafunkcis; b. Judėdamas trimatėje erdvėje gali išdėlioti ar orientuoti medžiagas, dalis, įrankius arba specialius prietaisus; c. Jungia tris ar daugiau uždarojo ar atvirojo kontūro valdomuosius įtaisus, kurie gali turėti žingsninius variklius, ir d. Gali „būti programuojamas vartotojo“, naudojant mokymo ir atkūrimo būdą arba elektroninį kompiuterį, kuriuo gali būti programuojamasis loginis valdiklis, t. y. be mechaninio įsikišimo.

		„Vartotojui prieinamas programuojamumas“ – galimybė, leidžianti vartotojui papildyti, modifikuoti arba pakeisti „programas“ visomis priemonėmis, išskyrus toliau išvardytas priemones: a. Fizinis montažo ar vidinių sujungimų keitimas arba b. Funkcinių reguliatorių nustatymas, įskaitant parametrų įvedimą. *Pastaba* *Ši apibrėžtis neapima toliau išvardytų prietaisų:* *1. Manipuliavimo mechanizmų, kurie yra valdomi tik rankiniu būdu ar nuotolinio operatoriaus;* *2. Fiksuotosios sekos manipuliavimo mechanizmų, kurie yra automatiniai judamieji įtaisai, veikiantys pagal mechaniškai fiksuotus programuotus judesius. Programa yra mechaniškai apribota fiksuotais stabdymo įtaisais, pavyzdžiui, kaiščiai arba krumpliaračiai. Judesių seka ir trajektorijų ar kampų pasirinkimas nėra valdomi ar keičiami mechaninėmis, elektroninėmis ar elektrinėmis priemonėmis;* *3. Mechaniškai valdomų kintamosios sekos manipuliavimo mechanizmų, kurie yra automatiniai judamieji įtaisai, veikiantys pagal mechaniškai fiksuotus programuotus judesius. Programa yra mechaniškai apribota fiksuotais, bet derinamais stabdymo įtaisais, pavyzdžiui, kaiščiais arba krumpliaračiais. Judesių seka ir trajektorijų ar kampų pasirinkimas yra keičiami pagal fiksuotos programos trafaretą. Programos modelio variantai arba modifikacijos (pvz., kaiščių ar krumpliaračių keitimai) viena ar daugiau judesio ašių yra atliekami naudojant tik mechanines operacijas;* *4. Nuotoliniu būdu nevaldomų kintamosios sekos manipuliavimo mechanizmų, kurie yra automatiniai judamieji prietaisai, veikiantys pagal mechaniškai fiksuotus programuotus judesius. Programa yra keičiama, tačiau seka yra vykdoma tik dvipoliais signalais iš mechaniškai fiksuotų elektrinių dvipolių prietaisų arba derinamų stabdymo įtaisų;* *5. Krovimo į rietuvą kranų, apibrėžtų kaip stačiakampių koordinačių manipuliatorių sistemos, pagamintų kaip ištisinė stačioji kaiščių laikiklių įrenginio dalis ir sukurtų parinkti šių kaiščių išdėstymą, kuris yra išsaugomas arba jį galima naujai pasirinkti.*
ML11	„Palydovinės navigacijos sistema“	Sistema, sudaryta iš antžeminių stočių, „palydovų“ sistemos ir imtuvų, kuria sudaromos sąlygos imtuvų vietas apskaičiuoti remiantis iš „palydovų“ gautais signalais. Tai apima ir pasaulines palydovinės navigacijos sistemas ir regionines palydovinės navigacijos sistemas. *1 techninė pastaba* *„Palydovas“* *„Erdvėlaiviai“, išskyrus „kosminius paleidimo įrenginius“, suprojektuoti veikti orbitoje aplink Žemę ar kitą dangaus kūną; „palydovai“ apima orbitines kosmines stotis.* *2 techninė pastaba* *„Erdvėlaivis“* *Laivas, suprojektuotas veikti kosmose, būti jame arba keliauti juo „palydovo“, „kosminio zondo“ ar „kosminio paleidimo įrenginio“ forma.* *Pastaba.* *„Erdvėlaiviai“ neapima nusileidimo aparatų, planeteigių arba kitų kosminių įrenginių, kurie dėl savo konstrukcijos gali veikti tik žemiau nežemiško dangaus kūno atmosferos viršutinės ribos arba jo atmosferoje, arba „suborbitinių kosminių įrenginių“.* *3 techninė pastaba* *„Kosminis paleidimo įrenginys“* *„Erdvėlaivis“, skirtas kroviniams arba keleiviams vežti.* *Pastaba.* *„Kosminiai paleidimo įrenginiai“ apima laivus, suprojektuotus saugiai grįžti į Žemę.* *4 techninė pastaba* *„Kosminis zondas“* *„Erdvėlaivis“, išskyrus „palydovus“ ar „kosminius paleidimo įrenginius“, suprojektuotas negrįžti į Žemę.*

ML4, 11, 21	„Programinė įranga“	Vienos ar daugiau „programų“ arba „mikroprogramų“ rinkinys, įrašytas bet kokioje fizinėje laikmenoje. *1 techninė pastaba* *„Programa“* *Komandų seka, skirta pateikti arba pakeisti procesą pavidalu, tinkamu elektroniniam kompiuteriui vykdyti.* *2 techninė pastaba* *„Mikroprograma“* *Elementariųjų komandų seka, laikoma specialioje atmintinėje, kurių vykdymas yra pradedamas įvedant atskaitos komandą į komandų registrą.*
ML19	„Tinkamas naudoti kosmose“	Sukurtas, pagamintas arba atlikus sėkmingus bandymus pripažintas tinkamu eksploatuoti didesniame nei 100 km aukštyje virš Žemės paviršiaus. *Pastaba* *Nustatymas, kad konkretus gaminys yra „tinkamas naudoti kosmose“ atlikus bandymus nereiškia, kad kiti tos pačios gamybos linijos ar serijos gaminiai yra „tinkami naudoti kosmose“, jeigu jie nebuvo atskirai išbandyti.*
ML10	„Suborbitinis erdvėlaivis“	Laivas, turintis kabiną, skirtą žmonėms arba kroviniams vežti, kuris suprojektuotas: a. Veikti virš stratosferos; b. Keliauti tik neorbitinėmis trajektorijomis; ir c. Nusileisti į Žemę nepažeidžiant žmonių ar krovinio.
ML20	„Superlaidus“	Apibūdina medžiagas (t. y. metalus, lydinius arba junginius), kurių elektrinė varža gali išnykti (t. y. kurių savitasis elektrinis laidis gali tapti begalinis ir kuriuo gali tekėti labai didelės srovės, nesukurdamos Džaulio šilumos). *Techninė pastaba* *Bet kokios medžiagos „superlaidžioji“ būsena apibūdinama „kritine temperatūra“, kritiniu magnetiniu lauku, kuris priklauso nuo temperatūros, ir kriziniu srovės tankiu, kuris priklauso ir nuo magnetinio lauko, ir nuo temperatūros.* *Pastaba* *Konkrečios „superlaidžiosios“ medžiagos „kritinė temperatūra“ (kartais vadinama fazinio virsmo temperatūra) yra temperatūra, kuriai esant išnyksta tos medžiagos nuolatinės srovės varža.*
ML22	„Technologija“	Konkreti informacija, būtina produkto „kūrimui“, „gamybai“ ar „naudojimui“. Ši informacija pateikiama kaip ‚techniniai duomenys‘ ar kaip ‚techninė pagalba‘. Su ES bendruoju karinės įrangos sąrašu susijusi nurodyta „technologija“ yra apibrėžta ML22 dalyje. *Techninės pastabos* *1. ‚Techniniai duomenys‘ gali turėti tokias formas: brėžiniai, planai, diagramos, modeliai, formulės, algoritmai, lentelės, techniniai projektai ir techninės sąlygos, vadovai ir instrukcijos, parašyti ar įrašyti į laikmenas ir įtaisus, tokius kaip diskai, juostos, pastoviosios atmintinės.* *2. ‚Techninė pagalba‘ gali būti instrukcijos, gebėjimai, mokymas, darbinės žinios, konsultavimo paslaugos. ‚Techninė pagalba‘ gali apimti ‚techninių duomenų‘ perdavimą.* *3. „Naudojimas“: eksploatavimas, įdiegimas (įskaitant įdiegimą vietoje), priežiūra (tikrinimas), taisymas, kapitalinis remontas ir atnaujinimas.*

ML10	„Bepilotis orlaivis“ („UAV“)	Bet koks „orlaivis“, galintis pradėti skrydį bei tęsti kontroliuojamą skrydį ir navigaciją, orlaivyje nesant žmogui.
ML21	„Pažeidimo problemų atskleidimas“	Pažeidžiamumo problemų identifikavimas, duomenų apie jas teikimas arba pranešimas asmenims ar organizacijoms, atsakingoms už ištaisymo priemonių taikymą ar jų koordinavimą siekiant išspręsti pažeidžiamumo problemą.“